

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua Березень 2016 року № 3 (634)

РЕПРЕЗЕНТАНТ УКРАЇНИ

Як незалежно вона трималася! Як гідно репрезентувала Україну – незламну, нескорену, незбориму! Душа Надії співзвучна із сутністю України. Тому полонянка захищала її честь так органічно і правдиво. Якщо народ має таких дочок, то він безсмертний.

У свій судний день, 22-го березня, Надія виглядала навіть щасливою. Можливо, тому що тут було багато українців – журналістів, народних депутатів, прес-секретар Президента Святослав Цеголко. Дарма, що їх до зали пропускали не більше двох… Мабуть, вона відчувала подих рідної землі та всенародну любов.

Надія співала! Їй байдуже було до суддів, які не за правдою судять, а за волею лукавого. Посміхалася рідним людям і, схоже, хотіла одного: аби нарешті покласти край цьому потворному судилищу. Коли почула вирок – 22 роки таборів (бо, за московським правосуддям, виправиться вона лише тоді, коли буде ізольована), полегшено зітхнула, а далі здивувалася: навіщо суд «скостив» їй один рік – адже прокурор просив 23?

«Я повернуся в Україну – живою чи мертвою», – сказала Надія. Вона заборонила адвокатам подавати на апеляцію. Прохання про помилування, звісна річ, Надія не напише. Такої радості, як звернення українки до тирана, Путін ніколи не дочекається. Ах, якою принизливою для парвеню, який уявив себе мачо, є зневага українки! Публічний ляпас планетарного масштабу! Разом з Надією, з усіма українками сьогодні Путіним гидує увесь світ. Ниций правитель з ущербною психікою і не більше.

А Україна – знову на вершині своєї слави. Її честь і добре ім'я врятовано. Їх захистила від потопту Надія Савченко – наша сатисфакція перед світом.

Слава тобі, сестро! Чекаємо вдома.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

ЧОМУ КРЕМЛЬ БОЇТЬСЯ САВЧЕНКО

Коли історика, професора Єльського університету і палкого прихильника Євромайдану Тімоті Снайдера, запитали, чому він вирішив стати настільки сильним захисником України, він відповів: "Я не люблю, коли занадто багато брехні". Це був прекрасний аргумент. Судячи по жесту Надії Савченко на адресу російського суду (вона продемонструвала середній палець), у неї теж є межа абсурду, який вона може витримати. Росія звинувачує Савченко в тому, що вона направляла артилерійський вогонь в результаті чого, було вбито двох російських журналістів. Цей "суд" – очевидний обман. Савченко затримали принаймні на годину раніше, ніж журналісти були вбиті. Вона виконувала свою роботу – захищала Україну від спонсорованих Росією бойовиків. І зараз її судять як злочинницю в країні, яка заявляє, що не бере участі в війні.

Якщо справа Савченко не є показником того, як низько Кремль готовий впасти, то міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров зміг зробити крок далі: він заборонив українським лікарям оглянути Савченко через її "огидну поведінку". Можливо, Лавров пропустив, як російські таблоїди називали Савченко "дочкою Сатани" і "машиною вбивства в спідниці". Така поведінка проти громадянки України, викраденої на українській території і вимушеної терпіти показовий процес, мабуть, вважається нормальною, а ось спів українського Гімну перед судовим фарсом – не вважається.

Президент Росії Володимир Путін хоче, щоб кожен пересічний громадянин Росії відчував себе ніким, сприймав ситуацію і був повністю безсилий її змінити, як говорив Петро Померанцев у Стокгольмі 14 березня. Савченко – повна протилежність такій картинці. Кращий спосіб перемогти режим Путіна, говорив Померанцев, – показати росіянам приклад таких людей. І не дивно, що Кремль боїться Савченко.

Україна для виживання завжди була змушена покладатися більше на свій народ, ніж на лідерів. Історія іноземного панування і чисток за радянських часів не сприяли розвитку дієвої політичної еліти. Українське громадянське суспільство пішло на світлові роки вперед від своїх політиків, нездатних проштовхнути необхідні економічні реформи, побороти корупцію і приборкати олігархів. Величезна трагедія, що в той час, як Савченко готова страждати і навіть померти за свою країну, українські лідери постійно провалюють вимоги. Якщо ця картина збережеться, Україна може втратити своє майбутнє не тому, що люди боялися за нього боротися, але через політиків, котрі прагнуть боротися між собою.

Путін недавно заявив про свій відхід з Сирії. І це повинно стати приводом для занепокоєння. Сирія і Україна – два фронти однієї війни Росії із Заходом, і деескалація на одному фронті, як правило, означає ескалацію на іншому. ЄС втомився від конфлікту і його лідерів під тиском зростаючих про-путінських правих радикалів. Останній приклад – партія Альтернатива для Німеччини, яка обійшла Християнських демократів Ангели Меркель на регіональних виборах 13 березня, і яка виступає проти санкцій для Росії. У Франції Національний фронт Марі Ле Пен в даний час – найбільша партія і не заперечує, що отримує гроші від Кремля. Населення України знову і знову показує, що воно готове піднятися проти брехні, гноблення і посягань. Савченко може надихати, але її жертва буде даремною, якщо інші – і в Україні, і за кордоном, не в змозі прийняти виклик.

За матеріалами ЗМІ

ГОЛОС НАРОДУ

ВОЛЮ – УКРАЇНСЬКИМ ПОЛІТВ'ЯЗНЯМ!

Трудовий колектив ГПУ «Львівгазвидобування» ухвалив Звернення до президента РФ В.Путіна, колективів підприємств і засобів масової інформації, в якому висловлює занепокоєння перебуванням у російських тюрмах українських політв'язнів, особливо, викраденої льотчиці Надії Савченко. Суха голодівка, яку має намір знову оголосити Наді, може призвести до трагічного фіналу.

«**Звертаємося**

– до президента Російської Федерації з вимогою зупинити можливу трагедію і негайно звільнити та забезпечити повернення Надії Савченко до України, а разом з нею й усіх в'язнів сумління, які всупереч усім діючим міжнародним нормам перебувають у тюремних мурах вашої Федерації;

– до трудових колективів всієї України з проханням підтримати наше Звернення та солідарно висловити незгоду з діями/бездіяльністю Президента Російської Федерації та підконтрольної йому судової системи щодо Надії Савченко та інших українських політв'язнів;

– до колективів підприємств, власниками яких є громадяни Російської Федерації, з проханням дати свою публічну оцінку факту відсутності у Російській Федерації свободи слова, незалежної судової системи та загалом демократичного суспільства, а також висловити підтримку незаконно полоненій та ув'язненій українській льотчиці Надії Савченко;

– до засобів масової інформації з проханням якомога ширше проінформувати громадськість України, Російської Федерації, Євросоюзу про ухвалене Звернення.

Пропонуємо усі подібні Звернення адресувати до канцелярії Президента РФ В.Путіна.

Надія Савченко, всі політв'язні мають бути звільнені!»

СКАНДАЛ

«ДІАМАНТОВА» РУКА РУКУ МИЄ

23 березня Голосіївський суд столиці переніс розгляд справи «діамантових» прокурорів В.Шапакіна та О.Корнійця на 4 квітня: начебто сторона обвинувачення не надала достатньо доказів, аби його підкріпити. Нагадаємо, що, крім хабаря в 3 млн. 150 тис.грн, за підсудними числяться ще й виявлені під час обшуку кабінетів 500 тис. доларів готівкою, багато ювелірних виробів і 65 діамантів, ринкова ціна яких 535 тис. 733 грн. Сোратники корупціонерів на чолі з Генпрокурором В.Шокіним з усіх сил намагаються їх «відмити». Рішення Печерського суду про арешт оскаржено. Апеляційний суд «відфутболив» скандальну справу до Вищого спеціалізованого… Тепер, схоже, знайшли те, що шукали, – Голосіївський. В.Шокін «своїх» не здає. У Генпрокуратурі – справжні погроми. Там звільняють з роботи співробітників департаменту генеральної інспекції, які брали участь у розслідуванні справи «діамантових» прокурорів. Ще раніше звільнився заступник Генпрокурора В.Касько.

Ганьба!

ВТРАТА

Відійшла у засвіти славна дочка України Іванна-Катерина Куропась (Коваль)

Конгрес Українських Націоналістів у глибокій скорботі повідомляє, що 15 березня 2016 року, на 84-му році життя, відійшла у засвіти Іванна-Катерина Куропась (Іванна Коваль).

Відомий громадський діяч, вона все своє життя присвятила боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу. Проживаючи в Бельгії, пані Іванна разом із своїм чоловіком Омеляном Ковалем, колишнім політв'язнем табору Аушвіц, визначним діячем українського національно-визвольного руху, кожним днем своєї діяльності наближали Незалежність України. Вони були вірними соратниками і товаришували із Ярославом та Славою Стецько. Справжня подвижниця, пані Іванна невтомно працювала в Організації Українок Бельгії (ОУБ), зокрема, була культосвітнім референтом, скарбником, заступником голови ОУБ, організовувала заходи, приурочені українським національним традиціям, християнським святам, героїчним датам з історії боротьби української нації за УССД. У складі делегацій від ОУБ репрезентувала українство на європейських і світових форумах. Брала участь у роботі Спілки Української Молоді (СУМ), Українського Допомогового Комітету (УДК), належала до провідної верстви української діаспори в Бельгії.

Україна була для пані Іванни коханою Батьківщиною, до якої вона линула серцем щоднини, була піснею і молитвою, солодкою мрією, яка збулася. Коли постала незалежна Українська Держава, вона разом із чоловіком поквапилася на рідну землю, де продовжувала невтомно працювати для української справи. Наприкінці 90-их їхня родина повернулася в Україну назавжди, нині мешкає у Львові.

«За заслуги з відродження духовності в Україні, утвердження Помісної Української Православної Церкви» згідно з указом № 856 Святійшого Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета, 24 лютого 2015 року вірну подругу та дружину Омеляна Коваля Куропась Іванну-Катерину Василівну, за поданням і проханням Конгресу, було нагороджено Орденом Христа Спасителя.

Благородну і патріотичну справу батьків продовжують їхні достойні діти: подружжя Ковалів виховало двоє синів і дві дочки. Нині вони – у великій печалі через непоправну втрату.

Конгрес Українських Націоналістів висловлює щирі співчуття високоповажаному Омелянові Ковалю, синам і дочкам, усій родині покійної, зичить їм сил і мужності в горі.

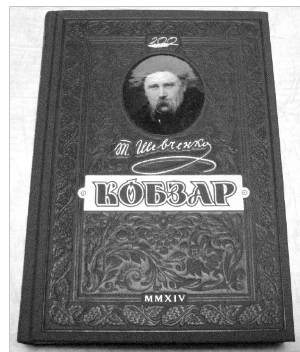
Всі, хто знав пані Іванну, назавжди збережуть пам'ять про неї, як про шляхетну особистість, безмежно віддану національній справі патріотку. Молимо Всевишнього, аби оселив її душу там, де праведні спочивають.

Вічна пам'ять ...

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

НЕТЛІННЕ

НЕЦЕНЗУРОВАНИЙ «КОБЗАР»

«Кобзар» – це більше, ніж просто збірка віршів і поем. Там захований сакральний зміст нашого національного буття. Тому цензори різних рас, віросповідань і партійності намагалися препарувати той зміст, щоб зробити Шевченка своїм. Звичайно, для багатьох краще було б, якби й згадки про нього не було, але що може робити моська, в якої кишка тонка, з велетом? Гавкати, шкодити, інтерпретувати – загалом, воювати гібридно.

Ще Іван Огієнко спостеріг, що в Шевченкових рукописах навмисне переробляли зміст, щоб підігнати їх до більшої атеїстичності. Наприклад, у «Заповіті» хтось додав рядки «Я не знаю бога», які зробили це місце нелогічним. А Дмитро Донцов у «Заповіті» Шевченка» писав: «Білий царат вирвав йому язик, замучив, щоб перестав говорити, картати і кликати. Царат червоний каструє й паплюжить його морально, намагаючись накласти на нього маску одного зі «своїх», – паплюжить сам і руками наших перевертнів. Та як тоді, так і тепер, стоїть він перед нами – над нами! – невгнутий і непристуний, як Єремія на розпуттях велелюдних».

Така «традиція» триває і в наш час. Наприклад, у «Програмі розвитку й використання російської мови в Харківській області на 2007-2012 роки» Тараса Шевченка названо «російськомовним діячем культури України».

А цього року терористи зі столиці Лугандону, покладаючи 9 березня червоно-сині квіти до пам'ятника Шевченкові у Луганську, не моргнувши оком, заявили, що у своїх творах поет оспівував Росію і Новоросію.

Спробу видати «невгнутого» Шевченка зробив харківський (а тепер вже львівський) науковець і, як він сам себе називає, «шевченколюб» Микола Зубков. Упорядкований ним «Кобзар» – «без будь-яких цензурних вилучин, до того ж із ріжними авторовими варіянтами» – витримав чотири чи п'ять ошатних видань. Однією з особливостей «Кобзаря» є харківський правопис (скрипниківка). Крім того, книжка гарно ілюстрована шевченковими картинами і фотокопіями автографів. Зокрема, рукописний варіант "Заповіту", подарованого Шевченком Скоропадським, свідчить, що цей вірш не має назви, а також речення «Я не знаю бога».

Упорядник вирішив супроводити видання статтями своїх колег-науковців й, що особливо цінно, вмістив передмову Тараса Шевченка до другого видання «Кобзаря» 1847 року, який так і не вийшов, і його вибрані листи, в яких він постійно нагадує, щоб йому писали по-нашому, «та тілько не по-московському, а то й читать не буду»; сповідається: «який мене чорт спіткав і за який гріх, що я оце сповідаюся кацапам черствим кацапським словом».

Згадана передмова – своєрідний мовно-літературний маніфест майбутньої самостійної України. Масові видання «Кобзаря» не друкують цей текст великої ваги.

Ось деякі уривки, які не втрачають актуальності, як і безсмертна шевченкова поезія: *«Чую, а иноді і читаю: Ляхи друкують, Чехи, Серби, Болгаре, Чорногори, Москалі – всі друкують, а в нас – анітелень, неначе всім заціпило. Чого се ви так, братія моя? Може, злякались нашествія иноплеменних журналістів? Не бійтесь, собака лає, а вітер несе. Вони кричать, чом ми по-московській не пишемо?»*

«…А на москалів не вважайте, нехай вони собі пишуть по-своєму, а ми по-своєму. У їх нарід і слово, і у нас нарід і слово. А чиє краще, нехай судять люде».

«Гоголь виріс в Ніжині, а не в Малоросії – і свого язика не знає; а Вальтер Скотт в Единбурзі, а не в Шотландії – а може, і ще було що-небудь, що вони себе одцурались… А Борнс усе-таки поет народний і великий. І наш Сковорода таким би був, якби його не збила з пливу латинь, а потім московщина».

«Нехай би вже оті Кирпи-гнучкошиєнки сутяги – їх Бог, за тяжкії гріхи наші, ще до зачаття в утробі матерній, осудив киснуть і гнить в чорнилах, а то мужі мудрі, учені, проміняли свою добру рідну матір – на п'яницю непотребну, а в придаток ще і -въ додали».

Тарас МАРУСИК

ПОДВИЖНИКИ НАЦІЇ

АВТОПОРТРЕТ БАТЬКА

Книгу біографічних нарисів «Кирило Осьмак: автопортрет у листах на тлі Владімірського централу» Наталка Осьмак підготувала і видала до 70-річчя Української Головної Визвольної Ради (УГВР), яку очолював її батько.

Кирила Осьмака енкаведисти заарештували у вересні 1944 року – Наталі не було і трьох літ. У родині нічого не знали про його долю впродовж десяти років. Перший лист надійшов у березні 1954 року з Владімірського централу. Він писав дружині і доньці. Писав так, як дозволяв «статус» політв'язня, водночас усвідомлюючи важливість листів – і не лише для рідних, а й для історії. Останній лист від Батька датовано 3 травня 1960 року. Менш, як за два тижні, 16 травня, Кирило Осьмак помер.

Епістолярна спадщина до дружини (вона зберегла всі листи чоловіка), дочки Наталки, рідних – основа книги. Є в ній прекрасна передмова світлої пам'яті Михайлини Коцюбинської, а також «Від упорядника», тобто від Наталі Осьмак. «Батькові листи, – пише вона, – голос тієї страшної епохи, голос людини-українця, котра боролась за визволення України із кайданів неволі».

В одному з листів до своєї сестри Галі в червні 1957 року Кирило Осьмак написав: «Тішу себе також надією, що вона (Наталка) понесе в життя ідеали свого батька». Батькова надія збулася, тож хочеться вірити, що десь там, у засвітах, подвижницька праця доньки тішить його душу.

Втім, доля родини Осьмаків, не кажучи про постать самого Кирила Івановича, зацікавить ще не одного кіномитця і не з одного покоління – така вона подиву гідна, неповторна та позначена величним і не оскверненa дріб'язковістю.

Наталю Осьмак радо зустрічають по всій Україні – як дочку Президента УГВР і як непересічну особистість. Нещодавно вона презентувала «Автопортрет…» у двох галицьких містечках. Як це відбувалося, писала місцева преса. Публікуємо…

Закінчення на 6-й стор.

ВТРАТА

ПРОСТИ І ПРОЩАВАЙ

22 березня 2016 року, на 71-му році життя, відійшов у засвіти патріот України, член Київського обласного Проводу, голова Макарівської районної організації Конгресу Українських Націоналістів Олег Михайлович Гончаренко.

Після закінчення в 1967 році Київського вищого інженерного танкового училища, Олег Михайлович розпочав свою службу в армії. Вийшов у відставку у званні підполковника.

В жовтні 2013 року, як справжній українець, патріот, вперше прийшов на Майдан; входив до Офіцерського Корпусу, був заступником командира сотні. На Майдані отримав поранення і, трохи підлікувавшись, у червні 2014 року відбув на Схід. Як кадровий офіцер з великим досвідом, призначений заступником командира добровольчого батальйону «Луганськ–1», а як справжній націоналіст, на фронті виховував своїх бійців Українцями, роз'яснював і бійцям, і місцевому населенню, хто такі націоналісти, «бандерівці».

Але контузія, старі рани призвели до важкої хвороби, з якою Олег Михайлович мужньо боровся до кінця.

Смерть друга Олега – велика втрата для всіх українських патріотів, побратимів. Ми щиро сумуємо разом із родиною –дружиною Лідією, членом обласного Проводу КУН, дочкою, онукою та висловлюємо їм глибокі співчуття.

Молимо Всевишнього, щоб оселив його душу там, де праведні спочивають…

Світла і вічна йому пам'ять...
Слава Україні! Героям слава!

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова конгресу Українських Націоналістів,
Провід Київської обласної організації
Конгресу Українських Націоналістів

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Максимович Олег	(095) 672-11-98
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Роговський Дмитро	(063) 790-15-37
Полтава	Небилович Микола	(096) 924-79-83
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ГІДНІСТЬ НАЦІЇ

ЧИ ГОТОВІ ДО САМОПОЖЕРТВИ В ІМ'Я УКРАЇНИ ЇЇ ОЧІЛЬНИКИ?

Володимир СЕРГІЙЧУК, доктор історичних наук

Україну можна побудувати, тільки спираючись на власні сили, і тільки тоді, коли будемо поважати власну гідність і право рідного народу на власне самоврядування. І тільки той з провідників, хто готовий ради цього пожертвувати власним добробутом, здоров'ям, а то й життям, може брати на себе відповідальність за долю України.

Приклад тут треба брати зі Степана Бандери. Коли Гітлер зажадав від нього відкликання Акта про відновлення Української держави 30 червня 1941 року, він відмовився це зробити. Степан Бандера знав, що його чекатимуть підвали гестапо, концтабір, звідки він уже може не вийти. Але для нього було найголовнішим – право рідного народу бути господарем на власній землі. Відтак коли український народ – єдиний з усіх поневолених гітлерівцями європейських народів – сказав своє слово масовою підтримкою Акта 30 червня 1941 року, то для Степана Бандери це був найвищий закон, якого він мав дотримуватися.

Зрештою, не міг він чинити інакше, бо так вимагає і українська традиція. Адже без власної гідності, без патріотичних традицій не народилося б українське козацтво. Згадаймо закличні універсали Богдана Хмельницького на початку 1648 року – вони всі вказували на витоки нашої української революційної енергії з часів Київської Русі.

Саме до традицій князівської доби апелює гетьман на зустрічі з польськими комісарами в Переяславі в лютому 1649 року: «За границю на війну не піду! Шаблі на турків і татар не підніму! Досить маю на Україні, Подоллю і Волині. Тепер у князівстві моїм – по Львів, Холм і Галич. А ставши над Віслою, скажу дальшим ляхам: сидіть і мовчіть, ляхи...».

З чого почалася українська національна революція в 1917 році? З виступу українського воїнства в Петрограді під синьо-жовтим прапором, яке мало гідність відмовитися від розстрілу мирної маніфестації, що просила хліба і миру. Уособлення власної гідності відбувалося і через відродження козацьких традицій, українізацію російської армії. Знову ж таки під своїм національним прапором, який тоді майорів від Балтики до Тихого океану, в тому числі й над московським кремлем.

З чого починається українське національне відродження наприкінці XX століття? Зі звернення до традицій боротьби українського козацтва за волю, за повернення до широкого вжитку рідної мови, тобто з того, що виражає нашу гідність. Саме внутрішня потреба власної гідності вивела на вулиці мільйони людей у 1990–1991 роках після довгих десятиліть мовчанки. Згадаймо, що означало для України оті 500 тисяч, які пройшли головним проспектом Запоріжжя до Хортиці.

А що означала для нас усіх поява синьо-жовтого прапора на барикадах біля Білого дому в Москві в дні серпневого путчу 1991 року? Маємо знати, що це саме він привів на ці барикади російських демократів від Кремля до Білого дому через усю Москву.

Саме власна гідність змусила українців вийти на майдани в листопаді 2004 року. Саме власна гідність вивела нас на Революцію Гідності й на збройний захист рідної землі. На власну гідність треба орієнтуватися й нині.

Маємо зрозуміти, що знову хотілося б комусь вирішувати нашу долю за нас. Ті, хто збирається це робити, хто хоче знову нас поділити, мають пам'ятати, що історія повторюється. Так, Москва і Варшава тричі ділили нас у XVII столітті. У XVIII столітті та ж Москва, тепер уже з німцями, тричі поділила Польщу. Але в 1917 році з появою нашого прапора розпочався розвал Російської імперії.

Після важкого для нас Варшавського договору 1920 року поляки, зрадивши Петлюру, Ризьким договором учетверте поділили з Москвою наші землі – тепер уже по Збручу. Але в 1939-му та ж Москва з тими ж німцями вчетверте ділять Польщу. Прийшов час і на радянську імперію: нагадую, що з появою синьо-жовтого прапора в Москві в серпні 1991-го розпочинається крах СРСР.

Наприкінці 1990-их років поляки, які запевняли нас, що не дозволять, аби зі шкодою для України росіяни побудували обхідну гілку свого газопроводу через їхню територію до Словаччини, таки дозволили. Хай це був віртуальний, але це був уже п'ятий поділ України між Москвою і Варшавою. Недовго довелося чекати, щоб та ж Москва з тими ж німцями побудувала «Північний потік» – обхідний газогін в обхід Польщі. Хай це віртуальний, але знову ж таки, це – п'ятий поділ Польщі тими ж самими союзниками.

А що далі? Історія продовжує розвиватися за своїми законами... І якщо українці двічі в XX столітті долучилися до розвалу Російської імперії, то цілком ймовірно, що саме вони знову виявляться в потрібний час у потрібному місці. Тим паче, що українська революційна енергія нагромаджується постійно: так було після падіння князівської держави, так було після падіння козацької Гетьманщини, так було і після падіння Української Народної Республіки.

Нам же сьогодні важливо, аби ті, хто береться очолювати провід держави, були готові до самопожертви в ім'я України, як Богдан Хмельницький, котрий заради перемоги української справи залишив закладником в Бахчисараї свого сина. Мабуть, при цьому необхідно нагадати і трагедію Симона Петлюри, всю родину якого більшовики знищили.

Чи багато наших можновладців можуть, за прикладом Степана Бандери, задекларувати, як провідник Революційної ОУН перед Гітлером, готовність жертвувати собою задля української державності?

Однак усі вони повинні пам'ятати: Майдан розхитав байдужість, розбудив наших людей і поставив перед кожним з нас питання: хто він є? Уся сила сучасної Революції Гідності полягає в тому, що мільйони зрозуміли суть української проблеми: вона європейська чи заточується в бік євразійського сходу. І ті, хто вийшов на майдани, і хто творив майдан у власній душі, перейшли межу, яка зупиняла їх ще вчора, утримувала на порозі нового життя. Перед кожним постало питання: чи готовий він знову впасти, щоб опісля знову встати? І мільйони задля власної гідності це зробили. І в цьому запорука нашого майбутнього.

СЛАВА УКРАЇНИ

УПАВ ЗА КРОК ДО ЛІТЕРАТУРНОГО ОЛІМПУ

Валер'ян ПІДМОГИЛЬНИЙ

Мабуть, він таки народився генієм… Його літературний хист, здібності до іноземних мов з такою силою проявилися ще в дитинстві, що вражали дорослих інтелектуалів. Свої перші оповідання він написав у тринадцять років, а в п'ятнадцять видав першу книжку оповідань під багатообіцяючою назвою «Твори. Том І».

Валер'ян Підмогильний мав потужний талант творчої особистості. Все в його житті заповідалося на те, щоб згодом увійти до сонму найвидатніших письменників (і філософів!) XX століття. Він упевнено долав шлях до вершин світової слави, хоч і не прагнув її. Твори В.Підмогильного, написані ще в юності, перекладалися багатьма мовами світу. Щоб підкорити європейський літературний Олімп, залишалося зробити ще якийсь крок. Інтелектуал з глибинними знаннями світової історії, культури, мистецтва та літератури, знавець мов і традицій, Валер'ян Підмогильний мав визнання у колах європейської еліти, бо і сам був європейцем за цінностями та духом.

Він був реальним кандидатом на здобуття Нобелівської премії… Але на той час його країна вже була в лещатах імперії зла, де мудрих і талановитих вбивали пострілом у потилицю Матвєєви – номіновані окупантом убивці. Один із таких сталінських катів обірвав життя В.Підмогильного у 36 літ – на честь 20-річчя жовтневого перевороту. Соловецький концтабір. Сандормох. Розстріляне відродження України. Він поповнив мартиролог тих непоправних втрат, від яких і досі не може отямитися українська нація.

115-річчя від дня народження Валер'яна Підмогильного мали б відзначати в лютому по всій державі. Але минуло воно непомітно. Бо ж не так уже багато людей чули про Підмогильного, ще менше знайомі з його інтелектуально-психологічною прозою. Втім, і причина в іншому. Українці так і не навчилися пишатися своєю славою, не розлучилися з комплексом меншовартості і завчено кивають головами, коли заїжджий Затулін з місцевим Корніловим їм тлумачать щось про «неформат» української культури. Вівісекція українського народу мечем зловісної імперії залишила трагічний слід у душах і мізках людей. Просвітництво – довготривала і марудна праця лише для терплячих і сильних духом, але це єдиний надійний лік від постгеноцидних рефлексій.

Марія БАЗЕЛЮК

(*Про Валер'яна Підмогильного читайте на стор. 12.*)

МІСЬКИЙ КОНКУРС

ЛЮБИТИ ВІТЧИЗНУ ЩИРО...

17 березня в Національному музеї Тараса Шевченка відбулося свято талановитої молоді столиці – міський конкурс читців поезії, присвячений творчості видатного українського поета Т.Шевченка.

Глибоко символічно, що ювілейний XV конкурс, присвячений творчості Великого Пророка України, проводився Центром творчості дітей та юнацтва «Шевченківець» однойменного району міста Києва та за доброю традицією проходив у музеї, що носить його ім'я. За традицією в конкурсі взяли участь найобдарованіші учні – переможці районного етапу міського конкурсу. Виступи учасників конкурсу як завжди були неповторними та вражали глибокою емоційністю й глибиною розуміння генія українського народу Великого Кобзаря. Лауреати та дипломанти конкурсу були нагороджені грамотами, а також цінними подарунками від Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т.Г.Шевченка. Найкращими читцями Шевченківської поезії та відповідно лауреатами конкурсу стали:

Анастасія Юрко з поемою «Русалонька», Еліна Сукач з «Причинною», Вадим Дунда з «Стоїть в селі Суботові», які розділили третю премію конкурсу;

Яна Артемова з «Листом до Шевченка» отримала другу премію, а першу премію розділили Анастасія Левиковська з уривком з «Великого льоху» та Денис Фролов з літературно-вокальною композицією «Спогади Кобзаря».

А сенсацією XV ювілейного конкурсу несподівано став восьмикласник з гімназії № 191 ім. П.Тичини Микита Чуканов. Несподівано тому, що хлопчик переселився нещодавно до Києва в силу всім відомих причин…із Луганська! Слава і шана його батькам та вчительці, що прищепили маленькому Микиті любов до рідної мови і творчості Великого Кобзаря в майже всуціль зросійщеному Луганську!

Переможці конкурсу та їх наставники

Окремо хочеться відзначити вокальну композицію Іванни Папушенко «І мертвим, і живим…», що порадувала свіжим нестандартним підходом до творчості Шевченка.

Заступник директора музею окремо відзначила подарунками окремих виконавців.

Член журі – актриса Національного театру ім. І.Франка, народна артистка України Галина Гілярівна Яблонська в своєму емоційному виступі закликала всіх учасників конкурсу до щирості та любити Шевченка й українську мову не тільки на конкурсах, а й у повсякденному житті.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

«ЗАЧИСТКИ» ПАТРІОТІВ

РЕЖИМ ВНУТРІШНЬОЇ ОКУПАЦІЇ – ПРОТИ «КІБОРГА»

Станіслав КОРБАНЬ

За ухвалою Маріупольського суду, 17 березня, в аеропорту Бориспіль затримали командира розвідки ДУК з позивним «Барс», захисника Донецького аеропорту, «кіборга» Станіслава Корбаня, якого підозрюють у вчиненні розбою, викраденні авто та незаконному позбавленні волі.

Про це у Facebook повідомив адвокат підозрюваного Влад Добош, який, зокрема, зазначив, що після двох важких поранень та численних травм, отриманих під час війни на Сході, в друга "Барса" були серйозні проблеми із зором, серцево-судинною системою, мозковим кровообігом. «Сьогодні він прилетів до Борисполя з реабілітації, яку проходив у Сеулі після поранення, яке він отримав у бою під Білокам'янкою. В аеропорту "Бориспіль" його затримано за ухвалою Маріупольського суду. Поки що друга "Барса" відправляють до лікарні. Але після цього його хочуть відвезти до Маріуполя з метою обрання запобіжного заходу. Другу "Барсу" шиють стандартний "репресивний пакет" кримінальних статей: розбій, викрадення авто, незаконне позбавлення волі. Робиться все за заявами сепарів. Режим внутрішньої окупації продовжує репресії проти бійців-добровольців».

Про подробиці у справі, в якій хочуть затримати «Барса», Влад Добош розповів таке:

«Кримінальне провадження розслідується за фактом нібито заволодіння транспортним засобом в липні 2014 року в місті Кураховому від громадянина В.В.Мороз (за неперевіреною поки інформацією, якийсь кураховський депутат). Нагадаю, тоді йшли уже серйозні бої на сході, один за одним піднімалися сепаратиські прапори, і фактично протистояли цьому добровольці та деякі підрозділи ЗСУ. Так от, через два роки слідчий слідчого управління Донецької області В.В.Желязка, за погодженням з прокурором Є.Ф.Буцулаєвим, подає клопотання на примусовий привід «Барса» до Жовтневого суду м.Маріуполь з метою обрання йому запобіжного заходу у виді тримання під вартою. Суддя цього ж суду Л.Г. Шатілова, звичайно, задовольняє клопотання. А тепер найцікавіше з тієї інформації, що я отримав. У справі фігурують нібито 5-6 осіб, серед яких начебто впізнали по фотокартці лише «Барса». Жодних викликів, повісток він не отримував. Жодних обгрунтованих законних підстав в ухвалі про примусовий привід не наведено. А вони повинні бути відповідно до КПК. Таким чином, я роблю висновок, що дане затримання є абсолютно замовне. Людина, яка спокійно повертається з лікування, нічого не підозрює про жодні кримінальні справи, затримується в аеропорту за заявою якогось сепара та ухвалою Маріупольського суду. Кому це вигідно, і хто замовив, ми встановимо! Трохи згодом доведу до громади більше подробиць...

Судді на Донбасі такі ж «незалежні і принципові», як у Києві. Ба, навіть ще принциповіші, коли добровольця судить сепаратист. Саме до рук такого судді – з сепаратистським ухилом – якось потрапив іноземець, який самовіддано захищає від російських окупантів українську землю, потрапив – у результаті провокації. Знаєте, що найбільше обурювало суддю? Чому він, сякий – такий, приїхав на Донбас «воєвать протів русскіх»? Чи варто такому судді пояснювати, що є люди, для яких найвищою цінністю є свобода – свобода людини, свобода народу? Далебі ні. Бо він ніколи не збагне таких категорій і ніколи не повірить в те, що на цій землі є люди, які мають ідеали і за ними живуть.

Щодо нашого «Барса», то його залюбки судитимуть у маріупольських чи інших, донецького розливу, судах за «заволодіння транспортом», «розбій», а насправді за те, що він патріот України, «кіборг», що він добровільно став на прю з лютим ворогом землі нашої, до «любові» з яким нас уже намагаються схилити чи то в «Четвертій республіці», чи на черговому зборищі легковірних журналістів, яких вчать підбирати делікатні слова, коли пишуть про ворога, щоб той, бува, не образився.

Поки що в столиці суд дозволив Станіславу Корбаню долікуватися, а далі він постане перед Жовтневим судом Маріуполя, який обере йому запобіжний захід і суворо спитає за «злодіяння», скоєні ним у розпал боїв з «руськім міром» – у липні 2014-го.

ВІЙНИ ПОСТМАЙДАНІВСЬКОЇ ВЛАДИ

Дехто з небайдужих громадян сьогодні укладає мартиролог жертв постмайданівської влади, а дехто – список нею ж «відбілених» і врятованих – сепаратистів, корупціонерів, зрадників Батьківщини. Проти перших, патріотів і добровольців, клепаються провокації, їх позвірячому катують під час затримання, під супровід гнівних прокурорських філіпік запроторюють у СІЗО. Другим забезпечують режим найбільшого сприяння для втеч разом з награбованими мільярдами. Для особливо одіозних і з метою власного «відбілювання» вигадали «законодавчий заслін»: дочекавшись, коли ті облаштуються зі своїми мільярдами в безпечному місці, їх судитимуть – заочно – українські суди, над вироками яких злочинці можуть лише реготати. Вони знають: з часом їм повернуть майно (чи його вартість), що залишилося в Україні, оскільки наплоджені правоохоронні, антикорупційні та інші структури чомусь неспроможні довести, що мільярдні статки злочинці не заробили чесною працею, а попросту вкрали в народу. Ну, а якщо трапиться тип, який з колорадською стрічкою на грудях брав участь у параді перемоги Росії над Україною – в ознаменування анексії Криму, той взагалі всю нашу недолугу власть (не владу!) вишикує во фрунт і нагадає, що полювати їм треба на патріотів з міткою «ворог Путіна», а не навпаки. І вони його почують…

Цього тижня відбулося, як мінімум, дві події, одна з яких підтверджує, як небезпечно бути в Україні її ж патріотом, а друга засвідчує безкарність сепаратизму, «кришованого» в дуже високих ешелонах влади.

21 березня суддя Шевченківського районного суду м.Києва Павло Слободянюк змінив запобіжний захід для голови Цивільного корпусу «Азов – Крим» Станіслава Краснова з цілодобового домашнього арешту на утримання під вартою. Згідно з рішенням суду, Краснов має провести два місяці в СІЗО. Таке рішення викликало обурення в соратників і друзів Станіслава, які разом з ним пройшли Майдан, бої «Азова» під аеропортом у Пісках, під час яких Краснов був командиром підрозділу «Крим», який на 100 відсотків складався з добровольців, а восени 2015-го стояли під Чонгаром. Усі вони переконані: Станіслав Краснов – патріот України, не базікало, а людина чину. Він самовіддано захищав національні інтереси України в Криму, що викликало озлоблення місцевої СБУ, яка, після анексії півострова, дружними рядами (кажуть, під 90 відсотків) перейшла на бік ворога. Стояв Краснов і на Євромайдані, і вже тоді начебто були спроби його нейтралізувати. Після блокади Криму, в якій Цивільний корпус «Азова» брав участь саме під керівництвом Станіслава, спецслужби взялися за нього цілком конкретно. Вночі 28 лютого Краснова та його супутницю затримали працівники СБУ.

Станіслава катували так, що на його тілі не залишилося живого місця, ще й «пояснювали», що то йому за «кримське СБУ». Далі його оголосили агентом ГРУ, шпигуном, інкримінували зберігання зброї і напівживого доставили до суду. Оскільки методи «дізнань» були очевидні, а звинувачення не трималися купи, суд відпустив Краснова під домашній арешт. Власне він перебував у лікарні, на окраїні Києва, з якої його щохвилини могли вивезти правоохоронці у невідомому напрямку. Тому біля лікарні чергували друзі. Вони прийшли і до суду, який вирішив змінити запобіжний захід на СІЗО, перебування в якому вкрай небезпечне для здоров'я і життя Станіслава: адже там від костоломів його ніхто не захистить.

Під час судового засідання Станіслав Краснов сказав, що його затримання – це помста СБУ за його діяльність на «кордоні» з Кримом. «Тоді я разом із друзями перекривав потік контрабанди, де з кожної фури СБУ отримувала мінімум 10 тисяч доларів…», – говорив він. Просив суд не ув'язнювати. «Боюся за власне здоров'я та життя, – зізнався. – Там може статися будь-що без нагляду моїх друзів і адвокатів». Побоювання небезпідставні, але суд їх не почув.

Йому закидають зв'язки з ГРУ. Щоправда, телефонні розмови, які демонструє СБУ, на «КМ» ніяк не тягнуть. Утім, сам Краснов підтвердив, що мав контакти із іноземними спецслужбами, але за завданням Служби зовнішньої розвідки України. Голова СБУ В.Грицак в середу озвучив переконливіші звинувачення. Мовляв, Краснов, разом з іншими агентами ФСБ, мав намір підірвати будинки ВР, уряду та Адміністрації Президента. Нас мають за «лохів», які повірять в цю дурню?

Станіслав КРАСНОВ

Як відомо, проти добровольчого полку «Азов» насамперед бореться Москва – усіма доступними їй медійними засобами, шляхом підкупу окремих британських журналістів, та найпростіше їй, звісно, впливати на свою агентуру в Україні, силові структури якої досі не очистились від зрадників. То ж якщо ви не підпільний, а чинний патріот України, то уже перебуваєте на «гачку» в СБУ, МВС чи ще когось, хто може «поставити» вас на місце.

* * *

Проте вам нічого не загрожує, якщо у вас – високі покровителі. Коли на посаду голови поліції Вінниччини призначали Антона Шевцова, навряд чи озброєні поліграфом і люстраційними посібниками члени тих самих кадрових комісій не знали, ким, насправді, є претендент. Принаймні його дружина відверто оприлюднювала в соцмережах свої і чоловікові сепаратистські збочення, відданість Москві та огиду до України. Шевцов, мабуть, добре знав справжні симпатії своїх покровителів. Кажуть, начебто на високий поліційний пост його рекомендували люди (соратники, однодумці – ?) з Адміністрації Президента. Він кермував обласною поліцією, а сім'я далі мешкала в Криму, цинічно демонструючи свою прихильність до влади ворожої нам країни. Зрештою, як і сам глава сім'ї. Він радісно вітав факт анексії Криму і вийшов на парад відзначати це "свято" разом з іншими україноненависниками, начепивши «колорадську» стрічку та роздаючи інтерв'ю російським ЗМІ. Чи не промайнула бодай підозра в головах керівників наших спецслужб, що Шевцов опинився в поліційних лавах не просто так, а за завданням тих же ГРУ чи ФСБ? А такому дістати протекцію в АП – раз плюнути. Та, мабуть, саме в той час СБУ відстежувала «бандерівський цинізм» у діях тих, хто добровільно пішов захищати Батьківщину від виродків Путіна, та міркувала, як їх нейтралізувати, якщо не вдасться приборкати…

Після розголосу «хто є хто», А.Шевцова відсторонили від роботи на час розслідування. Та він не став чекати і вирішив дременути до «своїх». Через пункт пропуску «Сеньківка» у Чернігівській області мав добратися в Білорусь, а звідти – у Москву. Та не склалося. Його затримали українські прикордонники, вилучили квиток на літак Мінськ – Москва. Ото пильність! Ай да СБУ! Навіть кримінальне провадження щодо Шевцова зареєстровано – за ч.4 ст. 111 ККУ (державна зрада). Проте вийшло, як завжди, коли йдеться про любителів «колорадської» символіки. Шевцова відпустили. Як? Знайшли лазівку. Двадцятого березня, до 21 години, суддя Вінницького міського суду Ю.Ковбаса мав оголосити вирок щодо запобіжного заходу А.Шевцову, якого звинувачують у державній зраді. Проте все склалося щасливо для підозрюваного. Його адвокати начебто вміло затягнули розгляд справи, і 72 години спливли непомітно для СБУ, прокурорів і суду. Тож Вінницький міський суд не обрав запобіжного заходу Шевцову і прямо із залу відпустив на всі чотири сторони. Його соратники вже чекали. Сіли в авто, яке подалося в невідомому напрямку за лише пасажирам відомим маршрутом. Кажуть, Шевцова бачили в Криму. Ні, заперечують їм, він уже в Москві.

Марія БАЗЕЛЮК

***P.S.** Наші читачі цікавляться, чи є цивільні громадські організації, які візьмуть на себе сміливість розслідувати ворожу діяльність проти Української держави тих, хто за посадою і за покликом совісті мав би їй служити. «Знаю, що є Майдан закордонних справ… А чи є Майдан Національної Служби Безпеки, невідомо, – каже ветеран національно-визвольного руху Максим Водограй, – Якщо нема, то треба негайно створити, а коли є, то напишіть, де його знайти». Виглядає на те, що наші громадяни скоро запропонують створити Майдан правосуддя. І створять. Бо далі терпіти вакханалію владоможців, інфікованих московською заразою, дуже небезпечно – для нації, для держави, для кожного українця.*

ПАМ'ЯТІ СЛАВИ СТЕЦЬКО

ОЗБРОЄНА ЛЮБОВ'Ю ДО УКРАЇНИ

Дванадцятого березня минуло тринадцять років, як відійшла у засвіти Голова Проводу Організації Українських Націоналістів, засновниця і Голова Конгресу Українських Націоналістів, депутат Верховної Ради України другого-четвертого скликань незабутня Слава Стецько.

Того скорботного дня відбулися заходи по вшануванню пам'яті видатної Українки. Зранку соратники Слави Стецько, члени її родини, активісти Конгресу поклали квіти до могили на Байковому цвинтарі. В церкві Святого Миколая на Аскольдовій могилі, прихожанкою якої була пані Слава, отець Ігор Онишкевич відправив панахиду.

Світлу печаль випромінювали спогади про цю неповторну жінку, які прозвучали ще в одному осередку вшанування її пам'яті – в Музейно-патріотичному центрі Конгресу, що по вулиці Дніпровський узвіз, 1 *(див. фото внизу)*.

Відкриваючи вечір пам'яті, ведуча, Заслужений журналіст України Людмила Коханець зазначила: «В одній із журналістських анкет на запитання про своє Найбільше нещастя, Слава Стецько відповіла: «Поневолена нація». Вона не змирилася з цим нещастям, не опустила розпачливо рук, а боролася з ним у найефективніший спосіб, бо була «озброєна любов'ю до України».

Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь, який пліч-о-пліч

працював із пані Славою впродовж усього її проживання в Незалежній Україні, згадував про неї, як про людину залізної волі – коли йшлося про захист інтересів нації та держави, а водночас – про її ніжне, привітне ставлення до близьких людей. Шляхетність і благородство Слави Стецько вражали не лише її друзів і однодумців, але й опонентів і – ворогів. «Вона, – наголосив С.Брацюнь, – належить до тих видатних дочок нашої землі, які в усі часи були берегинями української нації та її святинь. Найвищим покликанням українських націоналістів була Українська Самостійна Соборна Держава. Цій меті Слава Стецько присвятила все своє життя і навіки увійшла до сонму нескорених героїнь України».

Символічно, що в цей день сучасна українська героїня Надія Савченко передала Конгресу в подарунок свою книгу, яку її соратник, сотник 41-ї сотні «Жан», вручив С.Брацюневі.

Своїми спогадами поділилися близькі соратники пані Слави, зокрема, її багатолітня співробітниця Людмила Максимець, народний артист України, лауреат Шевченківської премії Олесь Харченко, народний депутат України другого скликання Тарас Процев'ят. «Слава Стецько, – сказав Тарас Процев'ят, – залишається в нашій памяті видатним українським політиком-міжнародником планетарного масштабу. Нажаль, її дипломатичний хист і досвід були недооцінені та незадіяні українськими посткомуністичними державними структурами. Вона вільно володіла німецькою, польською, англійською, французькою, італійською, іспанською та іншими мовами світу. Очолюючи напрямок міжнародної політики в проводі ОУН з 1968 року, Слава Стецько разом і з чоловіком Ярославом Стецьком обговорювала українське питання в системі координат протистояння з імперією зла під час зустрічей з Рональдом Рейганом, Чан Кайши, Конрадом Аденауером і іншими лідерами світової політики».

А племінниця Леся Брацюнь говорила про пані Славу з родинним теплом, як про одну з найближчих їй людей…

Насамкінець відбувся прекрасний, справді камерний – саме до таких сумних урочистостей – концерт. Неповторна музика звучала у виконанні лауреатів всеукраїнських конкурсів Олександра Свєта (альт) і Анастасії Чеснокової (концертмейстер). Усіх присутніх полонили пісні у виконанні лауреата міжнародних і всеукраїнських конкурсів солістки Руслани Дмитровської та концертмейстера Наталії Пальцевої. А що полонили б вони Славу Стецько, то це поза сумнівом…

Прес-служба КУН

ГОРДІСТЬ НАЦІЇ

«ВОНА ДИХАЛА УКРАЇНОЮ НАВІТЬ ТОДІ, КОЛИ НЕ БУЛО СНАГИ ЗРОБИТИ ОСТАННІЙ ПЕРЕДСМЕРТНИЙ ПОДИХ»

Людмили КОХАНЕЦЬ

13 років немає з нами фізично на цій грішній, але невимовно прекрасній землі славної пам'яті Ярослави Стецько. Здавалось би, минуло вже досить багато весен з того сумного березневого дня – дня її відходу у Вічність, але гіркота від тяжкої для всіх нас втрати не зникає, не вивітрюється з часом, який, можливо, і найліпший лікар, але все-таки не чарівник.

Духовна присутність пані Слави відчувається в нашому житті не лише в дні вшанування чергових роковин її смерті чи якоїсь іншої події, пов'язаної з іменем Лідера КУНу, ОУН, АБН. Її називали Людиною-Легендою. А Легенди, як і герої, не помирають. Вони залишаються з нині сущими і прийдешніми, передаються з покоління в покоління, мов найцінніший спадок роду; вплітаються в епізоди новітньої історії України.

Пані Слава мала залізну волю. Це відзначали не тільки в її оточенні чи в середовищі прихильників, а й опоненти і навіть відверті вороги. Одні за це її шанували і любили, інші затято ненавиділи. Але всі розуміли: зі Славою Стецько на торговище не вийдеш, такі Україну не продають навіть найдрібнішим роздрібом.

«Свою самостійність, свою свободу, – повторювала Ярослава Стецько, – мусимо боронити на кожному кроці. Лише націоналісти спроможні боротися за свою землю до загину». Тут пані Слава опиралася не лише на історичний досвід наших визвольних змагань, а й передбачала майбутнє. Майбутнє, котре стало нашим гірким сьогоденням. Хвороба, що її дуже влучно Джохар Дудаєв діагностував як русизм, нині загострилася до повного озвіріння російського імперіалізму. І найгероїчніший опір загарбникам на Донбасі справді чинять добровольці і бійці ЗСУ з чітким націоналістичним гартом. Не всі вони, звісно, належать до певних політичних сил, але проявляють те, що вище навіть від найправильнішої партійної «прописки» – незламність справжніх за духом українців…

В одній із журналістських анкет на запитання про своє Найбільше нещастя пані Слава відповіла: «Поневолена нація». Вона не змирилася з цим нещастям, не опустила розпачливо рук, а боролася з ним у найефективніший спосіб, бо була «озброєна любов'ю до України».

Мужня, сильна, цілеспрямована – залізна леді в українському вимірі: такою її знали всі у партійному і парламентському середовищі. Це відзначали і ті, хто просто спостерігав за її виступами з трибуни ВР по телевізору. І багато менше людей помічали не публічну її властивість: якусь дитинну здатність радіти життю, сонцю, чужим успіхам, випромінювати жіночу, не розхлюпану у боротьбі ніжність, чарівність і лагідність до родичів, друзів і просто симпатичних їй людей. Пані Слава мала вроджене, шляхетне відчуття стилю і смаку (згадаймо її вбрання), потужну, як нині модно казати, харизму. Вона володіла неповторним тонким почуттям гумору, розуміло з півслова і зовні незворушно підтримувала навіть замаскований жарт чи іронію.

Втомлена, навіть виснажена до краю після тривалої поїздки в округ на Франківщину, тяжко спираючись на руку помічниці чи племінниці, під час зустрічі з іншими знайомими вирівнювала поставу: жінка, сміялася, попри втому і вік не має права розслаблятися на людях. Вона була дивовижною жінкою…

Утім, хоч і прикро про це згадувати, пані Славі завдавали шкоди і фізичного болю не лише її повне випробувань життя, втома чи вік. Не тільки підступи запеклих ворогів. Вона звикла до їхньої ненависті і вміла тримати удари. Дошкільнішим було інше. Дехто з так званих соратників намагалися вколоти її зі спини, підло й ницо, не розуміючи різниці між її Постаттю і власною мізерністю; самовпевнено плутаючи її самопожертву в ім'я України з особистим пристосуванством, схованим за мішурею фальшивого патріотизму. Вона міряла сумління справами заради свого народу; вони розмінювали совість на суму прихоплених долярів… Бог їм суддя. Пані Слава на ницість відповідала мудрістю, хоч, можливо, не всі розуміли це в ті часи. Однак сьогодні цей застосований нею закон ще більше вивищує Славу Стецько в наших очах.

Ми пам'ятаємо, скільки люду прийшло попрощатися з пані Славою у Будинок колишньої Центральної Ради, скільки народу віддавало їй останню шану на Байковому кладовищі. Політичних лідерів і, головне, далеких від політики простих людей, які щиро молилися за Велику Українку і витирали сльози, мов за найближчою родичкою. Це, зауважмо, було ще до двох Майданів, до мобілізації національного піднесення… Як завжди, пані Слава мала рацію: навіть приспаний до часу націоналізм – велика сила…

Ще кілька особистих вражень як журналістки, котра тісно співпрацювала з пані Славою і до якої вона ставилася дуже тепло і приязно, за що я особливо вдячна дорогій мені людині. Незадовго до відходу Ярослави Стецько у Вічність доля звела нас з героїнею моїх публікацій в одній лікарні, і я часио гостювала біля її ліжка. Вона була дуже хвора, тяжко дихала, бліда, аж прозора. Але завжди зустрічала мене бадьорим помахом руки: «Чуюся нині ліпше, а як ви?». На цьому тему здоров'я ми вичерпували і переходили на «веселіші» речі — останні політичні новини. Між іншим, на той час вони також нагадували грізний медичний діагноз.

Пані Славу цікавило і хвилювало все. В такі хвилини здавалося, що її молода душа відвойовує черговий плацдарм у враженого страшною хворобою організму. Але, проводжаючи мене з палати, пані Віра Отрошко тихо казала: «Вона не спала всю ніч, знову задихалася, А завтра ще один прокол легенів…».

А післязавтра ще змарніліша пані Слава питала: «Пані Людочко, що нового за вчорашній день в Україні?»…

У тій самій анкеті Славу Стецько запитали: «Якщо вірите в перевтілення душ, ким би ви хотіли стати в іншому житті?». – «Собою», – лаконічно відповіла Слава Стецько. Вона й залишилася собою. Воїном за духом з палким і ніжним серцем. І десь там, в іншому потойбічному житті, вона не склала своєї зброї – любові до України. Її безсмертна душа, дивлячись на нас з Небес, щиро благає Всевишнього допомогти нам зберегти рідну землю і нарешті дощенту зруйнувати найбільше нещастя: поневолення її великої родини – української нації…

Схилімо голови перед мужністю і волею пані Слави. Схилімо голови перед її мудрістю і ніжністю. Перед її світлою пам'яттю. Схилімо голови перед Україною в її душі. Вона нею дихала навіть тоді, коли вже не було снаги зробити свій останній подих…

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

КИРИЛО ОСЬМАК – ЛЮДИНА З ЛЕГЕНДИ

28 січня в читальній залі бібліотеки-філії № 6 для юнацтва Бориславської МЦБЦ відбулась презентація книги «Кирило Осьмак: автопортрет у листах на тлі Владімирського централу» за участю автора Наталії Осьмак – української громадської діячки, біографа, дочки і дослідниці життя й діяльності легендарного Президента Української Головної Визвольної Ради Кирила Осьмака. За визначний особистий внесок у відстоюванні національної ідеї, становлення і розвиток Української незалежної держави та активну політичну і громадську діяльність Наталя Осьмак у 2009 році нагороджена Орденом княгині Ольги III ступеня.

Лідія Семенчук, директор Бориславської МЦБЦ, розповіла, що всім борцям за волю України від княжих часів до нинішніх днів притаманні відвага, вірність та відданість, а історія України унікальна тим, що багато її творців невідомі й сьогодні. Саме постать Кирила Осьмака – Президента УГВР – дуже довгий час не була відома не лише широкому загалові, але й тим, що був він учасником національно-визвольної боротьби під час Другої світової війни. Вибраний на Президента УГВР 15 липня 1944 року, коротше, ніж за 2 місяці, був заарештований і, як написано у 8 томі Літопису УПА «Можливо в підпіллі теж не було певності, чи президент К. Осьмак живе чи загинув. Тому було краще про нього нічого не писати».

Про свою довгу дорогу до батька, пошуки могили Кирила Осьмака в Росії та листи з-за грат детально розповідала автор книги Наталя Осьмак. Вже 20 років вона збирає по зернині відомості про свого батька – Президента Української Головної Визвольної Ради Кирила Осьмака.

Наталія Осьмак об'їздила Росію, де вчився та відбував покарання її тато, шукала документи і свідків тих подій у Карпатах, Києві та Львові, сприяє створенню фільмів, пише книжки про нього. І завдяки її активній громадянській позиції та щирій доньчиній любові прах Кирила Осьмака перевезений до України – тепер український президент спочиває не біля мурів Володимирської в'язниці, а на Байковому кладовищі, під козацьким хрестом.

Пані Наталя згадала про своє дитинство… Вона виросла без батька, і довго не знала про його долю, а росла в такий час, за таких обставин, коли в багатьох дітей не було батька: хтось помер, загинув, когось посадили. Свого батька пані Наталія знала до двох років і семи місяців.

До того, як його обрали Президентом УГВР, він працював легально у Стрию директором товариства «Сільський господар».

Після створення УГВР Кирило Осьмак пішов у підпілля і родина Осьмаків деякий час жила у партизанському селі Недільня Старосамбірського району, де на той час стояли 4 сотні УПА і Головний штаб УПА. Шефом штабу УПА був Дмитро Грицай – «Перебийніс». На початку серпня 1944 року Наталію Осьмак з мамою Людмилою під опікою вояків УПА перевезли до села Тур'є Горішнє. За короткий час тут зупинився фронт, і всім мешканцям наказали виїхати. Люди на возах пороз'їджалися по родичах вже за лінією фронту. З ними виїхали і Наталя з мамою і опинилися в Опаці. Там якийсь «енкаведист» дав мамі довідку, сказав піти в районне село Підбуж і там замельдуватися (зареєструватися). Людмила Осьмак змогла це зробити і з 1 вересня 1944 року почала працювати кухарем у дитячому садку в Підбужі. Їй було дуже важко, бо мусіла дбати про все: і про дах над головою, про харчі, дрова, роботу…

Розповіла пані Наталія, як жили вони у Підбужі в різних хатах, у незнайомих людей. Та не всюди їх радо приймали (бо ж ми «східняки», і хто там знав, яким духом ми дихали), але знайшлися прекрасні люди – родина Катерини та Ігната Павликів. Вони дали маленьку кімнатку з сіньми – прибудова до хати, певно, для служниці (Це була хата поляків, які виїхали з Підбужа). І це помешкання стало для Наталії Осьмак маленькою підбузькою батьківщиною.

1993 року, вже після смерті Людмили Осьмак, яка відійшла в засвіти 7 жовтня 1986 року, п. Катерина Павлик розповіла Наталі отаку історію їх появи у Підбужі. А ще вона згадала, як 1955 року, коли Людмилу Осьмак викликали до Дрогобицького НКВД, і вона, не знаючи що її чекає, попросила п. Катерину заопікуватися Наталкою, якщо вона не повернеться з Дрогобича, і відправити Наталку до Людмилиного брата Володимира Богдашевського до Києва. На щастя, в Дрогобичі у неї взяли свідчення (у слідчій справі Кирила Осьмака є протокол допиту Людмили Осьмак 1955 р.) про її чоловіка і вона в той же день вернулася до Підбужа. Але доньці вона про це нічого не розповіла.

Третя праворуч: Ірина Антонівна МАРТИНИШИН-ЮРКІВ (24.02.1924 р.н.), ветеран УПА, учасниця Кінгірського повстання

Мати виховала дочку Наталію в українському дусі. Бо інакше і не могло бути! Вона жила в українському світі, в гірському карпатському селі! Та ще й на межі із ворожим російським світом. Дружина та донька Кирила Осьмака чітко усвідомлювали, що є українцями: шанували українські свята, співали українські пісні. Тарас Шевченко і Іван Франко були такими природними, як повітря чи вода, як навколишні гори.

Про те, ким був насправді батько, Наталя Осьмак дізналася тоді, коли розвиднялося на незалежність, коли почали з'являтися публікації про УПА. Вона стала усвідомлювати, що її батько був «десь там». На початку червня 1992 року на книжкових розкладках на Майдані Незалежності її увагу привернула книжка невеликого формату з назвою «Українська Головна Визвольна Рада». Вона її взяла в руки, розгорнула і прочитала: «Присвячуємо цей том Літопису УПА про діяльність УГВР в 1944–1945 роках, тим членам УГВР, які загинули в цьому періоді часу: Президентові УГВР Кирилові Осьмакові…». Так Наталія Осьмак дізналася про те, ким був її батько в національно-визвольній боротьбі.

Під час заходу в читальній залі бібліотеки відбувся також перегляд документального фільму «Незламний президент», який є не лише документальною повістю про українського героя, але є ще історією тисяч, мільйонів українських сімей в умовах радянсько-російської дійсності, яка тоді називалася «устанавление саветской власти».

У 2008 році побачила світ поема «Кирило Осьмак», яку написав український поет Дмитро Павличко. Під час заходу її чудово продекламували читачі бібліотеки: Ірина Мінів (уч. 7 кл., БГД), Ірина Дейнега (уч. 10 кл., ЗОШ № 7), Ірина Панів (уч. 11Б кл., ЗОШ № 4), Михайло Біляк (уч. 11Б кл., ЗОШ № 4), Марія Гадубяк (уч. 10 кл., ЗОШ № 7).

На презентацію книги завітав учасник Львівського народного самодіяльного хору учасників визвольних змагань, УПА та ветеранів праці «Нескорені» Володимир Мудрак, у виконанні якого прозвучала «Пісня про Кирила Осьмака», автором вірша і музики до нього є поетеса з Добромиля Марія Прокопець.

На презентації було чимало гостей, які виступили і охоче поділилися своїми враженнями: Марія Граблюк, голова міської станиці Братства вояків ОУН-УПА ім. Нечая, Любов Папка, голова міської громадської організації Товариства політичних в'язнів та репресованих, Ганна Глод, членкиня міської організації «Союзу Українок».

Слова вдячності автору книги Наталії Осьмак висловила заступник міського голови Роксолана Гарасимів, бо такі зустрічі є необхідними, а таких, як Кирило Осьмак, слід пам'ятати й наслідувати, адже він боровся, страждав, терпів тортури задля здобуття незалежності України і є гідним прикладом особливо для молоді і нас всіх. Незламний Кирило Осьмак, який пережив ув'язнення та знущання, ніколи не відрікався від свого українського єства. У його листах відчувається палка любов до своєї рідної землі та жертовність на благо держави. Він хотів бачити свою державу цілковито незалежною. Жодна ідеологічно-брехлива машина пропаганди не змогла стерти з історії таку велику та страдницьку постать. Шануймо своїх героїв!

На завершення заходу юні читці продекламували вірш Ореста Левицького «Борцям за волю». Директор Бориславської МЦБС Лідія Семенчук висловила слова вдячності всім, хто долучився до організації презентації, а саме: громадській активістці, заступнику голови Дрогобицької районної організації партії ВО «Батьківщина» п. Вірі Курпіті, громадській діячці п. Надії Мінів. А на завершення презентації бібліотека-філія №6 для юнацтва отримала в дарунок книгу «Кирило Осьмак: автопортрет у листах на тлі Владімирського централу» з автографом Наталії Осьмак.

Божена ДМИТРИШИН,
провідний методист Бориславської МЦБС

ДОЧЦІ ПРЕЗИДЕНТА – АПОСТОЛЬСЬКЕ ПОСЛАННЯ

Наталю Осьмак, дочку президента Кирила Осьмака, в Дрогобичі чекала приємна несподіванка – апостольське привітання. Коли 27 січня в музею «Дрогобиччина» підходила до завершення презентація книги про її батька «Кирило Осьмак: автопортрет у листах на тлі Владімирського централу» до зали з букетом квітів зайшов сам Апостол і під захоплені погляди присутніх вручив його їй.

Це здивувало її не стільки тому, що букет їй дарував саме той, хто найбільше часу провів на «небі» (найвищій точці селища Піски), скільки тому, що перед нею постав реальний продовжувач справи її батька. Апостол – це боєць ДУК «Правий сектор» Богдан Тарасов, який з «неба» корегував вогонь українських солдатів по російських найманцях. За його голову окупанти готові були заплатити космічну суму і в Пісках, і в Донецькому аеропорту.

Не сумніваємось: пані Наталі було приємно отримати квіти з рук хлопця-героя із Старого Кропивника, бо сама вона виросла зовсім недалеко – в селі Підбуж тодішньої Дрогобицької області. Вони з мамою опинилися тут у вересні 1944 року і довгі 10 років не знали нічого про долю батька і чоловіка.

В Підбужі аристократична жінка знайшла собі шляхетну подругу – пані Ядвігу Юринцеву, дружину директора Підбузької школи Андрія Юринця, по-звірячому закатованого «енкаведистами» у червні 1941 року біля Нагуєвичів. Внук цього подружжя – відомий український поет і прозаїк – Ігор Юринець, тепер мешкає в Бориславі. Знайомство з такими людьми, які були окрасою Підбужа не могли не позначитися і на Наталці. Можливо тому багато років по тому, будучи інженером, вона відкрила в собі літературний дар – почала збирати й упорядковувати матеріали про батька. Фактично, прагнення пізнати батька, про якого вона мало що знала, через документи та листи й стало тою пружиною, що рухала нею.

Чому ж мати не відкривала таємниці, що вона є президентською дочкою? Тому що боялася за неї й розуміла, що чим менше Наталя буде знати – тим безпечніше їй буде жити. Це вже пізніше вона довідалася, що 15 липня 1944 року Великий Збір обрав Кирила Осьмака президентом Української Головної Визвольної Ради, а Романа Шухевича – головою уряду – Генерального Секретаріату, що 23 серпня 1944 р. її батько був поранений у бою з частиною Червоної армії біля села Орова на Сколівщині, а 12 вересня заарештований у Дорожеві і запроторений до Дрогобицької слідчої тюрми на вул. Стрийській, звідки його етапували до Києва, для продовження слідства, а звідти – в Росію, у сумновідомий Владімирський централ – політичну тюрму. ОСО (Особое совещание) в Москві постановило ув'язнити Кирила Осьмака на 25 років тюрми.

Коли Наталя Осьмак розповіла присутнім на презентації, що в 1953 році батька возили до Москви, намагаючись схилити до співпраці, її особливо уважно слухала Почесна громадянка Дрогобича Анна Рудник. Пані Анна була земним ангелом-охоронцем у сестер Степана Бандери й знає, що їх також у цей час возили до столиці з тою ж метою. Тодішнім ідеологам «Русского мира» треба було зафіксувати начебто вони перемогли український націоналізм остаточно. Та ні Кирило Осьмак, ні сестри Бандери не погодились на таку співпрацю, вважаючи, що краще померти, ніж піти на таку зраду.

Тоді Наталя ще була переконана, що батько зник безвісти, та в 1954 році несподівано прийшов лист Кирила Осьмака з тюрми. Так розпочалося його листування з родиною. Воно тривала доти, поки 16 травня 1960 року президент УГВР Кирило Осьмак не загинув у Володимирській тюрмі. Пізніше ці та інші листи, а також слідчі документи Наталя опрацювала, і у видавництві «Літопис УПА» (Торонто-Львів) 2004 р.був виданий 41 том «Кирило Осьмак – президент УГВР (документи і матеріали)».

А тепер у видавництві «Коло» епістолярна спадщина Кирила Осьмака побачила світ окремою книгою, яку дочка президента присвятила 70-річчю створення УГВР.

Тож і не дивно, що «апостольське привітання» президентській дочці було таким пишним.

Та на цьому сюрпризи не завершилися. Науковий співробітник музею Марія Головкевич запропонувала присвоїти Наталі Осьмак звання Почесного громадянина Дрогобича й тим самим піднести їй такий же дарунок, який нещодавно отримала легендарна Анна Рудник. Цю пропозицію підтримали всі присутні на презентації книги «Кирило Осьмак: автопортрет у листах на тлі Владімирського централу».

Іван ШВЕД,
«Франковий край», ч. 4

Закінчення. Початок на 2-й стор.

ГРОЗНИЙ: ВАКХАНАЛІЯ «ПРАВОСУДДЯ»

«НАС СУДЯТЬ ЗА ТЕ, ЩО МИ УКРАЇНЦІ»

Так вийшло, що «процес Савченко» привернув увагу всього світу. І зараз дуже слушний момент, щоб показати, що подібне знущальне правосуддя відбувається і в інших справах. Миколи Карпюка та Станіслава Клиха, наприклад, звинувачують в участі у Першій чеченській війні (хто забув, у ході тортур тут було вибито показання, що в тих же боях брав участь прем'єр України Арсеній Яценюк).

Знайомство з тим, як проходить процес Карпюка-Клиха, дуже важливо ще й для ознайомлення з технологіями судових маніпуляцій в РФ – і розкриття їх світовій громадськості. Один з таких методів – несподіване призначення або скасування засідань. Саме це сталося і тепер. Засідання відкладено на невизначений термін саме в той час, коли в Грозний прибула здалеку, з України, велика група свідків.

Розповідає адвокат Марина Дубровіна:

– Обвинувачення завершило надання своїх доказів. І з 9 березня надавати докази почала сторона захисту. Але скільки засідань пройде наступного тижня, не беруся сказати. Взагалі у нас на суді ситуація весь час непередбачувана. Графіка судових засідань на березень взагалі не існує. Така реальність. Суддя (Вахит Ісмаїлов. – **Ред.**) може запланувати судове засідання, а воно не відбудеться. Або навпаки. Тобто, доводиться працювати в режимі непередбачуваності: то нон-стоп, то перерви.

– 1 березня обвинувачення завершило надання своїх доказів. Що у них було?

– Перш за все, був допитаний ключовий свідок Олександр Малофєєв, з якого почалася вся справа (Малофєєв пішов на угоду зі слідством, після чого, згідно з російськими законами, грунтуючись на його свідченнях, можна судити тих, на кого він дасть свідчення. – **Ред.**). Були допитані всі потерпілі і зачитані всі експертизи щодо них, тобто причини смерті. А наші підзахисні, Станіслав і Микола, давали показання, де вони насправді перебували в той час, коли були вбиті російські військовослужбовці, що їм зараз інкримінують. Відповідно, прокуратура зачитала показання, надані ними на досудовому слідстві. А Карпенко і Клих окремо, без присяжних, дали свідчення про застосування до них недозволених методів слідства, тобто катування.

– Ви протестували у зв'язку з цим?

– Захистом було заявлено клопотання про проведення медичних експертиз з цього приводу. І вони були проведені. В них досить добре і детально описані всі шрами на тілі Станіслава, всі мітки від тортур електричним струмом, які залишилися на тілі у Миколи. Однак ми ставили ключове питання про походження цих шрамів. А експерти, які є в Грозному, написали нам, що вони такої методики – визначення походження даних ушкоджень – не знають.

– Зрозуміло. Тобто, шрами на тілах людей, які півтора року перебувають під слідством, є, але звідки вони взялися – загадка. Отже, і тортур не було...

– Так, тут ще ось який нюанс є. Після скарги на тортури окремо проводиться ревізія. І ми ще будемо досліджувати матеріали цих перевірок і стосовно Миколи (по ньому матеріали перевірки вже є), і щодо Станіслава (а по ньому – ще немає). Це, взагалі, окрема історія.

– Скажіть, будь ласка, а що у вас відбувалося на засіданнях 9–10 березня? Наскільки важливим був виступ Олександра Черкасова, голови ради Правозахисного центру «Меморіал»?

– Дуже важливим. Кращий показник цього – та увага, з якою його слухали присяжні. І це не випадково. Черкасов дуже добре розбирається в тому, про що говорив. Справа в тому, що під час Першої чеченської війни він займався пошуком зниклих безвісти, укладанням списків і вів відповідні бази даних. Суддя взагалі дуже сердився, коли приїхав Саша. Треба було бачити його люте обличчя. Він нескінченно перебивав Черкасова: «Ви говорите не по суті», задавав додаткові запитання. З усіх сил намагався збити з пантелику. Саша спочатку намагався розповісти в оповідній манері про те, що відбувалося в Грозному наприкінці 1994 – початку 1995 року. Суддя ж спочатку перебивав, а потім заявив: «Я вам не дам так надавати докази. Нам не потрібні тут розповіді про історію Чеченської війни. Нехай вам задають питання». І ми з Доккою Іцлаєвим почали ставити конкретні питання. Що відбувалося в той період? Хто з якого боку наступав? До якого місця дійшли федеральні війська на 31 грудня – 1 січня?

– І що ж з'ясувалося?

– Зокрема, що «свідоцтва» Олександра Малофєєва, на яких будується обвинувачення, не відповідають дійсності. На грозненській площі Мінутка в ці дні (31 грудня 1994 – початок січня 1995 рр. – **Ред.**) боїв не було. Це місце залишалося тилом чеченських загонів. Сюди бої перемістилися тільки в кінці січня... Також в обвинувальному висновку багато невідповідностей, насамперед, по місцю і способу загибелі потерпілих – російських військовослужбовців. Тому що велика кількість людей (18 з тих 30, у загибелі яких звинувачують Карпюка і Клиха. – **Ред.**) у ті дні загинули досить далеко від того місця, де, за версією слідства, начебто, воювали наші підзахисні. А майже всі з тих, хто залишився (10 з 12. – **Ред.**) загинули, згорівши в підбитих бойових машинах. У той час, як нашим підзахисним висувається в провину використання легкої стрілецької зброї – автоматів і снайперських гвинтівок.

– Так, дика невідповідність. Це все?

– Ні. В обвинувальному висновку є «яскраві», жахливі описи тортур, які, нібито застосовували українці до російських військовослужбовців. Черкасов сказав, що таких офіційних даних не було. Тоді робилися офіційні запити депутатів в Головне медичне управління. І після тих боїв трупів з такими характерними ушкодженнями, які вказані в матеріалах слідства, не було. Крім того, згідно з показаннями Малофєєва, обвинувачені нібито катували російських військовополонених в грозненському будинку по вулиці Першотравневій. Однак у той період, який вказав Малофєєв, це місце вже було в глибокому тилу російських федеральних військ.

– Слідство при зборі своїх «свідоцтв» не використало історичні джерела, щоб все вигідало більш достовірно?

– Історичні джерела якраз іноді використовувалися. Але не критично. У тому числі, з них у матеріали справи перекочували і помилки. Так, слідство стверджує, що навесні 1999 року Салман Радуєв протягом двох місяців вів військову підготовку українців, які прибували в Чечню. В дійсності ж він ще на початку березня був заарештований і поміщений у СІЗО Лефортово. Черкасов сказав, що один цей приклад добре показує способи і якість підготовки обвинувального висновку. В цілому, повторюся, Саша справив гарне враження на присяжних. Відчувалося, що він глибоко знає предмет.

– Що ж могла відповісти прокуратура на такий переконливий і кваліфікований виступ?

– Прокурори (С.С.Юсупов і С.А.Блінніков. – **Ред.**) заявили, що Саша має неофіційні джерела. Після чого я запитала: «А хто тоді взагалі збирав дані»? Як ми потім заявили, Черкасов і такі, як він, правозахисники, солдатські матері, на тій війні і були «офіційними джерелами». Точніше навіть – першоджерелами. Саша допитував військовослужбовців. Після чого ця інформація розсилалася у військкомати. І вже тоді ставала «офіційним джерелом». Ну, тут прокуратура обурилася. Вони сказали – ось те, що написано в обвинувальному висновку, це офіційно отримані дані. А те, що тут придумує Черкасов, – ні! І це незважаючи на те, що в доповіді «Меморіалу» про Чеченську війну безліч точних і коректних, що підтверджують один одного, посилань на свідків, військовослужбовців, які вижили, поранених, які були в полоні...

– Ви допитували тільки Олександра Черкасова?

– Ні. Ще у нас в якості свідка була тітка Станіслава Клиха, яка підтвердила, що він дійсно приїжджав до неї в Москву в січні 1995 року. Вона дуже емоційна жінка і, як кажуть, «внесла життя» в наше засідання. Присяжні побачили, що це звичайна проста жінка, яка ніколи не стикалася з судами, і говорить дуже щиро. Нам було дуже важливо підтвердити цей факт приїзду в такий термін в Москву – і ми його підтвердили...

– Ви можете уточнити плани захисту на найближчі дні?

– Звичайно, у нас є свої плани, але я не хотіла б їх оприлюднювати.

– Це якось пов'язано з нападом 9 березня на російських і іноземних журналістів і правозахисників на адміністративному кордоні Інгушетії і Чечні? Водія і пасажирів побили, пограбували, підпалили мікроавтобус разом з речами. Гучна історія, велика реакція, обговорення, кому це вигідно. Але зараз якось забувають, що ці люди їхали саме на процес Карпюка-Клиха.

– Так, пов'язано. Взагалі, питання безпеки для наших свідків на цьому процесі дуже важливе.

– Микола Карпюк був видалений суддею засідання ще в жовтні минулого року, Станіслав Клих – вже в новому році. Якихось шансів, що вони повернуться в зал суду, немає?

– Тут все дуже по-різному. Ще в минулому році ми заявляли клопотання, щоб Миколу Карпюка повернули. Його привели назад у «клітку», і ми з ним розмовляли. І Докка, і я. Нам дуже потрібно було, щоб він перебував на засіданні. Тому що Малофєєв так «красномовно» розповідав, як він вступив в УНА-УНСО. А ми це ставили під сумнів. Присутність Карпюка, його питання дуже допомогли б спростувати твердження Малофєєва. Але Микола не поставився до цього з розумінням. Він сказав: «Ви знаєте, я не хочу повертатися в зал судового засідання. Я розумію, що все це інсценування, все це цирк. Нас судять не за те, що ми щось зробили. Всі чудово розуміють – ми тут не були. Нас судять за те, що ми українці. І що ми просто потрапили в їхні пазурі. А їм потрібен був показовий суд на УНА-УНСО, над українцями. Всім ясно, що ми, самі по собі, тут ні при чому. Це політична справа». Для того, щоб повернутися в зал, обвинуваченому потрібно писати клопотання на ім'я судді. Але Микола заявив: «Я у цього судді взагалі нічого просити не буду. Все – крапка». Тема закрилася.

– А яка ситуація зі Станіславом Клихом?

– Непроста. Після всього, що з ним відбувалося останні півтора року, у Станіслава важкий нервовий зрив. Суд вже не одного разу вилучав Стаса із залу суду. В останній раз – під час засідання про продовження запобіжного заходу. Він буянив на початку – взагалі нікого не було чутно. Суддя його видалив. Потім для оголошення постанови його повернули в «клітку». Але все повторилося. Його знову видалили.

– Раніше Клих поводився інакше?

– Так. А такий поганий стан у Станіслава – після Нового року. Просто людина зі «скляними очима». До того він нормально спілкувався зі мною, з Доккою, з консулом. Однак він був уже зовсім іншим, коли прийшов на засідання 13–14 січня, так ніби не бачив нікого. Суцільний крик, гвалт, нескладна мова. Була призначена експертиза, яка підтвердила наявність нервового зриву, але сказали, що він може продовжувати брати участь у судових засіданнях. Однак на наступному судовому засіданні настало загострення. Він кричав, що у нього закінчився запобіжний захід. Зсередини загородив клітку лавкою і сказав, що не вийде звідти: «Ви не маєте права мене тут тримати! У мене закінчився термін утримання під вартою». І буквально на наступному засіданні після висновку експертизи суд його видалив. Ми двічі заявляли клопотання. Суддя відмовив.

– У якій атмосфері в цілому проходить надання доказів захисту на вашому процесі?

– В дещо дивній. Ще в перший день, 9 березня, коли ми допитували Сашу Черкасова, суддя три рази сказав: «Захист, так ви ж не готові! В такому випадку, ми закінчуємо судове слідство...» А ми з Доккою: «Чому це ми не готові. Нам є, що сказати. У нас є безліч доказів». Але суддя по ходу засідання часто перебиває нас, зупиняє і знову: «Але ви ж не готові!» Доводиться щоразу заперечувати його твердження і продовжувати сумлінно надавати докази.

– А що у вас з присяжними? Якщо не помиляюся, був період, коли вони сильно хворіли, було навіть побоювання, що запасних присяжних може не вистачити.

– Ні, в цьому сенсі все в порядку. В даний момент ситуація така. 10 березня одна присяжна захворіла, зараз лежить у стаціонарі. Її замінили. Тобто, в даний момент у нас 12 присяжних і три запасних. Суд триває.

* * *

Невдовзі стало відомо, що судові засідання у Грозному відкладені – і надовго. За дивним збігом обставин, це сталося саме в той момент, коли в Грозний прибула велика група свідків захисту з України: 72-річна мама Клиха і його двоюрідний брат, а також двоє рідних братів Карпюка та українська правозахисниця Марія Томак. До залу впустили лише маму, яка втратила свідомість, побачивши, в якому стані перебуває син.

Ми знову звернулися за оперативними коментарем до адвоката Станіслава Клиха.

– Марино, коли ми спілкувалися, важко було припустити, що ваші слова про непередбачуваність графіка засідань підтвердяться так швидко?

– Це звичайна практика на нашому процесі. Нічого нового в тому, що сьогоднішнє засідання скасовано, для нас немає. За винятком того, що сьогодні ми були готові надати багато свідків захисту. Люди їхали здалеку, забезпечувалася їх безпека. А тут така дивна поведінка.

– Ну, можуть сказати: «Захворіла людина. Буває...» В чому, на ваш погляд, дивина?

– Нам було заявлено, що захворіли і головуючий суддя Вахит Ісмаїлов, і його помічниця. Мало того, коли адвокати звернулися з проханням підписати повістки в суд для наступної групи свідків захисту, які проживають в Україні (вони потрібні для отримання судового імунітету українським громадянам), заступник голови Верховного суду Чечні гарячково шукав телефон судді Ісмаїлова і довго не міг його знайти.

– Але головуючому судді, зрештою, додзвонилися?

– Додзвонитися Ісмаїлову вдалося лише через якийсь час. Той сказав, що у нього лікування на місяць, але він постарається вийти на роботу швидше.

– Цікаво дізнатися, наскільки швидко?

– Можу висловити обережне припущення, що хвороби суддів на нашому процесі припиняться після того, як свідки захисту роз'їдуться, повернуться в Україну.

Олег КУДРІН,
Укрінформ

P.S. *24 березня Верховний суд Чечні продовжував розгляд справи проти М.Карпюка та С.Клиха. Після вироку Надії годі сподіватися на справедливість...*

 УКРАЇНСЬКІ ПРОБЛЕМИ

БУДІВЕЛЬНА МАФІЯ: ЗМОВА ПАРЛАМЕНТУ, УРЯДУ ТА СТОЛИЧНОГО МЕРА

Наталка ПРУДКА

Корупційні хитросплетіння влади та бізнесу в царині містобудування та землевідведення зумовили безліч скандальних будівництв у Києві. Особливого резонансу набувають протести киян, перед вікнами яких будують свічки в 25 поверхів, тому що псевдореформатори в парламенті ухвалюють потрібні для будівельної мафії закони.

В сюжетах на телебаченні часто показують, як на протестуючих проти незаконного будівництва киян налітає зграя тітушок з кастетами, але перевдягнутих у будівельників. Банда безжально розганяє тих, хто посмів гальмувати ганебні наміри забудовників. Хоча інколи до протестуючих спускається мер Віталій Кличко, вдаючи борця з наближеними до нього забудовниками.

Але часто протести не допомагають зупинити будівництво, і тоді перед вікнами киян зростають хмарочоси, а стіни старих будинків тріщать по швах. Чому ж ні попередня, ні чинна влада не ліквідує це ганебне явище? Зробити це дуже просто, адже монолітні велетні споруджують на **прибудинкових територіях** багатоквартирних будинків, мешканці яких є **законними власниками** не лише цієї території, але й всіх розташованих на ній комунікаційних споруд.

Протягом останніх десятиліть попередня влада загнала законних власників прибудинкових територій в глухий кут з допомогою законодавчих актів. А пришельці після Революції Гідності напрочуд вдало осідлали розроблені попередниками схеми, цинічно вдаючи з себе молодих реформаторів.

Здавалося б, покласти край цьому ганебному явищу повинен був ухвалений в травні 2015 року (http://zakon5.rada.gov.ua-/laws/show/417-19) Закон № 417 **Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку**, який вступив у дію з липня минулого року, хоча деякі його статті почнуть діяти з 1 липня 2016 року (після ухвалення законопроекту про комунальні послуги, що вже пройшов перше читання). Закон № 417 запровадив досить привабливі зміни щодо прав власників на прилеглу територію, але насправді це фікція.

ЗЕМЛЕЮ ВОЛОДІЮТЬ МЕШКАНЦІ БАГАТОКВАРТИРНИХ БУДИНКІВ?

Законом № 417 внесено прогресивні зміни (http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/-2768-14) до Земельного кодексу України, зокрема, до статті 42. Дослівно це звучить так:

«Земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки, а також належні до них будівлі, споруди та **прибудинкова територія**, що перебувають у спільній сумісній власності власників квартир та нежитлових приміщень у будинку, **передаються безоплатно у власність** або в постійне користування співвласникам багатоквартирного будинку в **порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України**».

Здавалося б, парламент нарешті поклав край злодійським намірам будівельної мафії, апетити якої тепер мав би вгамувати вищезгаданий закон. Повиривши законотворцям, дехто з управлінців багатоквартирних будинків відразу ж поспішив приватизувати належну їм прибудинкову територію.

Оформивши належним чином документацію з допомогою землевпорядної організації (вартість таких робіт 40–60 тис. грн), до Київської міськради почали подавати справи-клопотання Про надання дозволу на розроблення документації із землеустрою «Назва будинку» щодо відведення земельної ділянки площею, наприклад, в один гектар у постійне користування для експлуатації та обслуговування житлового будинку (адреса будинку) м.Києва.

Але у відповідь приходять відмови, причини яких київські депутати пояснюють відсутністю порядку проведення таких робіт:

«На сьогодні Кабінетом Міністрів України не прийнято постанову, якою б встановлювався порядок передачі ***безоплатно у власність*** *чи в постійне користування земельних ділянок співвласникам багатоквартирного будинку, внаслідок чого* ***немає правового механізму*** *реалізації норм ч.2 ст.42 «Земельного кодексу України».*

Виходить, Кабінет Міністрів, всупереч вищезгаданому закону, до цього часу не встановив порядок безоплатної **передачі прибудинкової території у власність** або в постійне користування співвласникам багатоквартирного будинку? Цілком логічно виникає запитання: то в чиїх же інтересах діє уряд Арсенія Яценюка? Здогадатися не складно.

А тим часом прибудинкові території активно вимірюють представники забудовників, плануючи втулити перед вікнами старих будинків нову 25-ти поверхову свічку, не зважаючи, що там пролягають електро-, тепло-, та інші комунікації. А ще – там розташовані газові та електричні підстанції, дитячі майданчики тощо. Але уряд забезпечив надійний тайм-аут для будівельної мафії, а депутати роблять вигляд, що нічого не помічають.

Довідка:

В законі №417 визначено: «…прибудинкова територія – територія навколо багатоквартирного будинку, визначена на підставі відповідної містобудівної та землевпорядної документації, у межах земельної ділянки, на якій розташовані багатоквартирний будинок і належні до нього будівлі та споруди, що необхідні для обслуговування багатоквартирного будинку та задоволення житлових, соціальних і побутових потреб власників (співвласників та наймачів (орендарів) квартир, а також нежитлових приміщень, розташованих у багатоквартирному будинку».

«ЗАКОН ВИПИСАНИЙ ПІД КОМУНАЛЬНУ МАФІЮ»?

Афера з прибудинковими територіями зумовила (http://golosua.tv/press_room/-16_02_08_03-39_novyiy_zakon_o_jkh_-sdelaet_mnogih_ukraintsev_bomjami_pressko nferentsi_0) шалений спротив з боку незалежних експертів. Зокрема, адвокат Тетяна Монтян заявила, що «закон свідомо виписаний під комунальну мафію. При злочинній владі ми 6 років успішно відбивалися від закону №417, а тепер новенькі виродки, нікого не слухаючи, протягнули його за лічені секунди».

Дійсно, у людей є законне право, але вони не можуть його реалізувати через відсутність методики, як це зробити. Виходить, навмисно створено таку ситуацію, коли люди не можуть **виділити в натурі** свою землю під будинком та прибудинковій території, тобто, **не можуть виставити межі**.

«Ви собі уявляєте, щоб наша влада роздала людям шматки землі посеред Хрещатика та інших вулиць? Якщо виникає бажання десь щось побудувати, швиденько на тому місці влаштовується якась техногенна катастрофа, або там якийсь алкоголік палить в ліжку, внаслідок чого будинок згорає. Таких історій по Києву вистачає», – говорить адвокат Монтян.

Критично оцінює непрофесійну роботу депутатів і голова Спілки власників житла Дніпровського району Києва Антоніна Тимошенко, яка, до речі, вже 23 роки керує житлово-будівельним кооперативом в цьому ж районі. Вона переконана, що закони приймаються не для споживачів, а на користь монопольних компаній і влади:

«Депутати, які проводять через Верховну Раду закони в житлово-комунальній сфері, не є фахівцями. І якщо раніше ми зустрічалися з метою обговорення тих чи інших законопроектів і розпоряджень, то тепер тихенько вкинули законопроект на розгляд парламенту і на тому все й скінчилося», – говорить Антоніна Тимошенко.

Цілком очевидно, що лише під тиском громадськості уряд змушений буде прийняти вищезгаданий порядок, після чого можна буде узаконювати землю під будинками та прибудинковими територіями. І лише тоді влада отримає можливість законно обкладати податками ці земельні ділянки – на цей рік Київська міська рада майже в 10 разів підняла плату за землю.

Але з огляду на вищезгадану неврегульованість, мешканці будинків не повинні платити – до цього киян закликають незалежні експерти та учасники комунального ринку. Зокрема, голова Спілки власників житла Дарницького району Києва Володимир Чернявський заявив пресі:

«Ми розіслали листи всім ОСББ в Дарницькому районі з порадою не платити за землю – до того часу, як нам не передадуть цю землю в користування», – вважає Володимир Чернявський.

Якщо цю ініціативу підтримають й інші райони Києва, столичний бюджет не дорахується кругленької суми, і, можливо, фінансовий голод таки змусить владу реалізувати земельні права власності киян. Але поки що столичний сценарій забудови Києва не суперечить основним принципам скандального проекту Генерального плану розвитку Києва до 2025 року.

КИЇВ ПОВИНЕН ВАРИТИСЯ У ВЛАСНОМУ КАЗАНІ?

Столична влада на чолі з Віталієм Кличком, не зважаючи на чисельні протести експертів та деяких депутатів столичної міськради, намагається проштовхнути через міську раду проект Генерального плану розвитку Києва до 2025 року. Абсурдність такої оборудки очевидна хоча б тому, що такі документи приймаються на довготермінову перспективу – на 30-40 років.

«У нас діє Генплан до 2020 року. Навіщо потрібен до 2025-го? А все тому, що цим документом хочуть узаконити масу землевідводів», – неодноразово заявляла в пресі Тетяна Меліхова, голова тимчасової контрольної комісії, створеної при міськраді для вивчення рішень, ухвалених депутатами двох попередніх скликань Київради під головуванням **Леоніда Черновецького та Галини Гереги**.

Такої ж думки дотримується й колишній заступник головного архітектора Києва Віктор Глеба, переконуючи громадськість в тому, що новий генплан потрібен для легалізації діянь «молодої команди» Черновецького, яка активно порізала столичні парки, заповідники та прибережні зони в угоду забудовникам. «Нова влада і новий план – це міф. Все по-старому: і люди, і документи працюють на розкрадання одного з основних ресурсів міста», – говорить експерт.

Проаналізувавши (http://kievgenplan.-grad.gov.ua/wp-content/uploads/2014/11/-ОСНОВНІ-ПОЛОЖЕННЯ-Генерального-плану-міста-Києва-..pdf) проект Генплану-2025, стає цілком зрозумілим, чому забудовники влізять між старими будинками, щоб спорудити там нові хмарочоси.

Річ у тім, що Генплан-2025 передбачає зведення близько 22 мільйонів кв.м житла **в межах існуючих територій** міста, тобто, за рахунок зменшення площі парків і скверів та збільшення висотності (54 м) в центральній частині міста. Майже всі виробничі території та землі Міноборони передбачається забудувати житлом без громадського простору, без об'єктів соціальної інфраструктури, без додаткових транспортних маршрутів, без інженерних комунікацій та з порушенням інтересів незахищених верств населення.

У зверненні (http://genplan.kiev.ua/presreliz_1.htm) заслуженого архітектора України, директора ДП «Інститут генерального плану Києва» (АК «Київпроект») Володимира Чекмарева, розміщеного на сайті цього інституту, сказано, що за новим Генпланом «місто повинно варитися у власному казані».

«Пропонується на забудованій території міста, із існуючою житловою забудовою площею близько 58 млн. кв. м, збудувати ще 22 млн. кв. м. Під забудову підуть майже всі резерви міста, а на території для розвитку зон для праці (перспективні промислові зони), транспортної інфраструктури і зелених зон місця практично не залишиться», – констатує Володимир Чекмарев.

Перебуваючи в опозиції, Віталій Кличко також критикував Генплан імені Черновецького. А тепер виступає за «ущільнення» забудов, що неодмінно призведе до різкого скорочення суспільних благ для киян та гостей столиці, особливо в центрі міста.

Так чи потрібен такий Генплан киянам? Експерти називають цей документ аферою Віталія Кличка та його команди, яку намагаються провернути з метою «узаконення» всього награбованого попередньою владою, адже там закладені суперечності нині чинному Генплану-2020.

З ПРОЕКТУ ГЕНПЛАНУ-2025:

2.1. Основні принципи сталого розвитку м. Києва:

Компактне місто. Стримування територіального розростання міста для зменшення навантажень та витрат на інженерно-транспортну інфраструктуру. Пріоритет внутрішнього розвитку та облаштування міста. Раціональне використання вільних міських земельних ресурсів, модернізація застарілого житлового фонду, оновлення деградованих промислово-складських та інших територій.

2.3. Концептуальні засади та пріоритети соціального та економічного розвитку м. Києва

Житлова політика:

Для забезпечення населення житлом та його доступності, наближення до рівня комфорту східноєвропейських столиць, основними напрямками житлового будівництва є:

– збільшення загального обсягу житлового фонду на 22,0 млн кв. м та доведення його загального обсягу, з урахуванням щорічного вибуття, до 84,7 млн. кв. м;

– вибуття аварійного та застарілого житла загальною площею до 4,0 млн кв. м, у т.ч. 2,05 млн кв. м;

– підвищення середньої житлової забезпеченості населення не менше як 30,0 кв. м на 1 особу, а на етап 20 років не менш як до 27 кв. м на 1 особу, або приблизно на 0,5 кв. м на 1 особу щорічно;

– проведення у віддаленій перспективі модернізації та комплексної реконструкції кварталів застарілого житлового фонду обсягом до 5 млн кв. м, а на етап 20 років – до 2,1 млн кв. м та створення житлового фонду, призначеного для переселення мешканців з будинків барачного типу, гуртожитків й інших непридатних для проживання будівель.

3. ТЕРИТОРІАЛЬНІ РЕСУРСИ

3.1. Характеристика та обсяги територіальних ресурсів міста

Територія міста складає 83558,0 га. За функціональним призначенням територія міста поділяється на землі: житлової та громадської забудови (16640,6 га або 19,9% з них 2670,3 га або 3,2% відведені для будівництва але незабудовані), промислові, науково-виробничі та комунально-складські (6912,3 га або 8,3%), транспортної інфраструктури та об'єктів зовнішнього транспорту (1848,8 га або 2,2 %), зелених насаджень та рекреаційних зон (45449,2 га, або 54,4 %), сільськогосподарських підприємств (289,8 га або 0,3 %), вулиці та дороги (4341,8 га, або 5,2 %), водні поверхні (6309 га або 7,6 %), інші (1727,4 га або 2,1 %).

Територіальні ресурси міста, які можуть використовуватись для містобудівних потреб, враховуючи еколого-містобудівну оцінку території, на даний час складаються із земельних ділянок:

– вільних, відведених та неосвоєних в попередні роки, незавершеного будівництва;

– мікрорайонів та кварталів застарілого житлового фонду;

– промислового та комунально-складського призначення, які використовуються нераціонально;

– спеціального призначення, на яких може розташовуватися житло для військовослужбовців;

– сільськогосподарського призначення, на яких недоцільне вирощування сільсько-господарської продукції.

Кількість вільних територій, придатних для подальшого розвитку міста, вкрай обмежена. В той же час, значна частина територій майже всіх функціональних зон використовується неефективно.

У межах міста знаходиться біля 2,788 тис. га колишніх земель сільсько-господарських підприємств, з яких 2,498 тис. га вже відведені для житлового та громадського будівництва.

На сельбищних територіях є незабудовані земельні ділянки, надані під комплексну житлово-громадську забудову загальною площею 405,6 га (Теремки-3 в Голосіївському районі, Осокорки-Північні, Осокорки-Центральні, житлова забудова в складі БДК «Київ Сіті» в Дарницькому районі), а також вільні території, що передбачені для розміщення перспективної комплексної житлово-громадської забудови – Осокорки-Південні, житловий район по вул. Озерний – вул. Північній в Оболонському районі загальною площею 280,0 га. Для розвитку промисловості та комунального господарства намічені території по вул. Пухівська (Промрайон "Троєщина") – 237 га, та на південь від озера Тягле (Промзона "Осокорки") – 136 га.

Основним ресурсом для потенційної комплексної реконструкції є квартали (мікрорайони) повоєнної забудови, на яких розміщено біля 11 млн кв. м застарілого житлового фонду, з якого біля 92,8 тис. кв. м ветхого та аварійного житлового фонду, що вже підлягає знесенню. Сумарна площа територій, яка потребує поетапного здійснення комплексної реконструкції застарілого житлового фонду складає на перспективу 597,2 га.

Ефективність використання ряду промислово-виробничих та комунально-складських територій та територій спеціального призначення вкрай низька.

 ПІД ЗНАКОМ ЗАПИТАННЯ

СТОЛИЧНИЙ «КИЇВГАЗ»: ЗМІНА КЕРІВНИКА ЧИ РЕЙДЕРСЬКЕ ЗАХОПЛЕННЯ

Наталка ПРУДКА

Корпоративний конфлікт, зумовлений намірами змінити менеджмент столичної газотранспортної компанії ПАТ «Київгаз», набув особливої гостроти перед запланованими на 30 березня зборами акціонерів. Збори ініціювала столична влада, представники якої неодноразово заявляли про необхідність посилювати контроль за діяльністю монополіста.

Підготовка до цих зборів відбувається на тлі розтиражованих у пресі заяв колективу «Київгазу» про наміри деяких політичних сил **рейдерського** захоплення компанії. Звернення про захист працівники «Київгазу» ще у лютому спрямували до президента Петра Порошенка та мера Віталія Кличка.

Редакція Главкому звернулася до «Київгазу» з проханням розповісти, чи прореагувала влада на нібито існуючі виклики, щоб запобігти нецивілізованому розвитку подій? У відповідь: влада ніяк не відреагувала на звернення колективу.

Пікантність ситуації в тому, що з посади голови правління ПАТ «Київгаз» планують змістити **Сергія Горового**, зятя екс-міністра паливенерго Юрія Бойка з уряду Азарова. «Збори акціонерів «Київгазу» означають втрату впливу над компанією олігархічного клану Бойка-Фірташа», – так прокоментувала в пресі політолог Олександра Решмедилова інформацію про призначення на 30 березня позачергових зборів акціонерів ПАТ «Київгаз».

Чому ж виникла гостра потреба в таких позачергових зборах? Та чи дійсно існує загроза рейдерського захоплення компанії? Річ у тім, що наприкінці 2010 року Сергій Горовий був обраний головою правління на три роки. Тобто, збори акціонерів мали б відбутися десь на початку 2014-го, тобто, в розпал революції.

Цього не сталося, тому столична влада ініціювала проведення позачергових зборів акціонерів. Водночас існує реальна загроза рейдерського захоплення ПАТ «Київгаз», але, за джерелами Главкому, готує його не столична влада.

«КИЇВГАЗ» ПОВЕРНУТЬ ГРОМАДІ КИЄВА?

З приходом до влади, нова команда почала змінювати менеджмент компаній. Проте в Києві процес витіснення сформованих за часів Януковича наглядових рад столичних монополістів – «Київенерго», «Київводоканал» та «Київгаз» – затягнувся надовго. Депутати Київради намагаються зрозуміти, чому так відбувається, і не відкидають можливості корупційних хитросплетінь деяких представників міської влади та столичного бізнесу.

Загалом же стосунки монополістів з міською радою, м'яко кажучи, напружені. І це логічно, адже міська влада намагається контролювати їхню діяльність. Неодноразово в пресі (http://glavcom.ua/articles/37738.html) вибухали суперечки з приводу непрозорої економіки столичних монополістів, що надають киянам комунальні послуги за завищеними тарифами.

Проаналізувавши чисельні порушення прав споживачів, міська влада налаштована повернути в управління столичної громади вищезгадані підприємства. Звісно, що цей процес зумовив супротив з боку монополістів – з відповідним резонансом у пресі.

«Ми сьогодні маємо унікальне явище, коли політична влада змінилася, а фактично економічна залишилася в тому ж варіанті, що був раніше. Тобто, наглядові ради компаній були сформовані Ахметовим, Курченком, Стоматологом (Олександром Януковичем. – **Ред.**) та Юрієм Бойком», – коментує голова Комісії Київради з питань житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу **Володимир Бондаренко**.

Столичний депутат не виключає, що керівництво «Київгазу» спробує зірвати призначені на 30 березня збори акціонерів. «Думаю, вони шукатимуть шляхи, як їх уникнути. Там вже є всі заготовки, і ми повинні бути готові до цього», – каже В.Бондаренко.

Цілком логічно виникає запитання, чому монополіст, акції якого належать громаді столиці, діє на свій розсуд, не допускаючи до управління компанією її законних акціонерів? І за власним бажанням може навіть зірвати збори акціонерів? Виявляється, керівництвом «Київгазу» давно були створені необхідні для цього передумови.

«В «Київгазі» виникла унікальна ситуація. Коли вони ухвалили в своїх розпорядчих документах прийняті на загальних зборах рішення, стало можливим оголошувати збори акціонерів лише за наявності всіх трьох членів Наглядової Ради консенсусним рішенням. А у них (ПАТ «Київгаз». – **Ред.**) уже декілька років є лише два члени, тобто, вони юридично не можуть оголосити збори», – каже В.Бондаренко.

«Тому ми пішли іншим шляхом. Департамент комунальної власності міста, як один із мажоритарних акціонерів «Київгазу», оголосив збори акціонерів. Дуже тяжко іде притирка до тих обставин, щоб монополісти зрозуміли, що ситуація трохи помінялася», – наголошує В.Бондаренко.

На його думку, в Києві «потрібно кардинально міняти ситуацію в усіх монопольних структурах. У першу чергу, потрібно вносити кадрові зміни для того, щоб потім здійснювати серйозні реорганізаційні зміни».

ПЕТИЦІЯ КИЯН ДО КИЇВРАДИ

Кияни збирають підписи під (https://petition.kievcity.gov.ua/petition/?pid=1477) петицією щодо ПАТ «Київгаз» до Київської міської ради. Головні вимоги: провести збори акціонерів ПАТ "Київгаз", зробити виплати усім акціонерам (головне, до міського бюджету) дивідендів та звільнити голову правління ПАТ "Київгаз" Сергія Горового.

Головні акценти у петиції: «Керівництво ПАТ "Київгаз" отримує мільйонні надприбутки, в той час, коли кияни змушені зі шкури лізти, щоб оплатити платіжки за газ та комунальні послуги».

«Громада столиці є головним акціонером ПАТ "Київгаз", але керівництво "Київгазу" не виплачує громаді десятки мільйонів гривень дивідендів і ні копійки не платить за користування газотранспортною системою Києва».

ХТО СТАНЕ РЕЙДЕРОМ: КОНОНЕНКО ЧИ МАРТИНЕНКО?

У колективному зверненні до Президента Порошенка та мера Кличка працівники «Київгазу» повідомили про погрози «із уст публічних осіб, які закидали компанії порушення законодавства і буквально закликали до фізичного захоплення».

«Колектив розцінює розпалювання конфлікту навколо компанії як атаку для агресивного поглинання з наступною зміною менеджменту підприємства», – заявили в «Київгазі».

Чи дійсно є ризики «створення надзвичайних ситуацій, диверсій чи навіть терактів на газових мережах Києва?» Відповісти однозначно досить складно, адже, з одного боку, експерти попереджали, що нині чинний менеджмент «Київгазу» докладе всіх зусиль, щоб зірвати проведення зборів акціонерів.

На запитання, а чи причетна Київрада до можливого рейдерського захоплення «Київгазу», відповідь В.Бондаренка однозначна: «Точно – ні». Водночас В.Бондаренко не виключає можливості рейдерського захоплення «Київгазу»: «Тут можна підозрювати все. Я також цього не виключаю. Це можуть бути люди, яких прикривають окремі народні депутати від нинішньої влади, тому що вони природним шляхом не люблять ходити. То намагаються Житомирську фабрику прихопити, то ще щонебудь».

«Я знаю, як з приходом Ющенка захоплювали Бліц-інформ. Мені особисто сказали: «это наш трофей». Це робили ті, хто сидів у Верховній Раді», – говорить В.Бондаренко.

«Тепер мені хтось розказує, що там (в «Київгазі». – **Ред.**) можуть бути інтереси Кононенка, а інший каже, що там завуальовані інтереси Мартиненка. Безумовно, все проявиться, як тільки почнуться більш різкі рухи», – наголосив В.Бондаренко.

Залишається лише нагадати, що проти обох цих осіб Національне антикорупційне бюро (НАБ) веде розслідування. Зокрема, ексдепутат **Микола Мартиненко**, права рука прем'єра Яценюка, виступає фігурантом кримінальних проваджень з метою розслідування отримання ним хабарів від чеської Skoda JS на рахунок у Швейцарії при закупівлі обладнання для атомних електростанцій, що входять до складу НАЕК «Енергоатом».

Другий фігурант – перший заступник лідера парламентської фракції Блоку Петра Порошенка **Ігор Кононенко**. На початку лютого НАБ зареєструвало кримінальне провадження за заявою міністра економіки Айва раса Абромавичуса про його участь у корупційних схемах.

Схоже, що контроль за фінансовими потоками паливно-енергетичного комплексу України намагаються перебрати на себе особи, які представляють інтереси двох перших осіб держави. Але на їхньому шляху постане столичний мер Віталій Кличко.

«КИЇВГАЗ» ІГНОРУЄ ІНІЦІАТИВУ «КИЇВЕНЕРГОХОЛДИНГУ»

Перш ніж оголосити загальні збори акціонерів «Київгазу», столична влада провела величезну роботу. «Спочатку ми відновили контроль над ПрАТ "Київенергохолдинг", якому належить 60 відсотків акцій ПАТ «Київгаз», оскільки територіальна громада міста Києва, в особі Департаменту комунальної власності, контролює лише 28,46 відсотка корпоративних прав у майні «Київгазу», – сказав директор Департаменту комунальної власності міста Андрій Гудзь.

За його даними, нинішнє керівництво ПАТ «Київгаз» демонструвало неповагу до законних прав акціонерів, а отже, і до всіх киян, не відповідаючи на численні листи з вимогою провести збори акціонерів.

«Загальні збори акціонерів «Київгазу» допоможуть відновити контроль столичної громади над стратегічним підприємством», – (https://kievcity.gov.ua/news/33701.html) повідомляє сайт КМДА.

«Проведення довгоочікуваних та вкрай необхідних загальних зборів акціонерів відбуватиметься з метою відновлення громадою Києва контролю над стратегічно важливим підприємством для столиці та її мешканців», – підкреслив Андрій Гудзь.

У дійсності ж перспектива проведення зборів, призначених на 30 березня, під великим запитанням. Як повідомив Андрій Гудзь, керівництво «Київгазу», відповідаючи на звернення «Київенергохолдингу», пише, що, починаючи з 16 грудня 2015-го, питання проведення зборів акціонерів навіть не виносилося на розгляд Наглядової ради компанії.

Не зважаючи на повне ігнорування своїх інтересів, «Київенергохолдинг», відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства» (ч. 6 ст. 47), вирішив самостійно скликати позачергові збори акціонерів ПАТ «Київгаз». Що з того вийде, дізнаємося 30 березня 2016 року.

Довідка:

На порядок денний засідання винесені питання, запропоновані Департаментом комунальної власності м. Києва:

• *обрання членів лічильної комісії;*

• *обрання голови та секретаря Загальних зборів Товариства;*

• *прийняття рішення про припинення повноважень членів Наглядової ради Товариства;*

• *прийняття рішення про обрання членів Наглядової ради Товариства;*

• *прийняття рішення про затвердження умов цивільно-правових договорів, трудових договорів (контрактів), що укладатимуться з обраними членами Наглядової ради Товариства, встановлення розміру їх винагороди, обрання особи, яка уповноважується на підписання договорів (контрактів) з членами Наглядової ради.*

Департамент комунальної власності м.Києва звертається до громадськості з проханням підтримати ініціативу міської влади з метою відновлення контролю киян над стратегічно важливим столичним підприємством, яке постачає газ усьому місту.

РОЗМИНУТИСЯ З ПРАВДОЮ

ВДЯЧНІ ЗА «ХРИСТИЯНОФОБІЮ»

Минув місяць після «достопам'ятної» зустрічі в гаванському аеропорту Папи Римського Франциска та патріарха РПЦ Кіріла, під час якої вони підписали Декларацію, на жаль, на засадах «руського міра». Її текст, не інакше, як «виготовляли» в Кремлі, та наполягати на правдивому трактуванні подій представники Папської ради не насмілилися і з благоговінням прийняли те, що їм подав для ознайомлення представник Кіріла митрополит РПЦ Іларіон (Алфеєв). Утім, за його ж словами, іншого і бути не могло. Адже Ватикан двадцять років добивався зустрічі з очільниками Російського православ'я, і лише «тепер йому (Ватикану. – ***Авт.****) пощастило». Тож папська курія ні на чому не наполягала, а лише завбачливо з усім погоджувалася.*

Принаймні зверхники РПЦ саме так тлумачать своєму кліру «успіхи Кіріла», який, мовляв, повсюдно поширює «руській мір», от і до Ватикану дійшов, отож і до пастви РПЦ треба донести вість про цю «переможну ходу». Так, у російському Ясеневі архімандрит РПЦ Мелхиседек розповів своїм парафіянам про те, що Папа Римський розкаявся в гріхах католицької церкви і виявив бажання... перейти в православ'я. Як бачимо, «вість» доносять. І не лише на території РФ.

В Україні батюшки Московського патріархату також доносять до своїх вірних «правду», яка здебільшого полягає в тому, що навіть Папа Римський, по суті, визнав за московським православієм «вищість істини». У чому ж вона полягає? Виходячи з тлумачень московського кліру в Україні, «гаванські» підписанти солідаризувалися із зусиллями Путіна «стабілізувати ситуацію на Донбасі мирним шляхом». Одне слово, спасибі Ватикану за підтримку політики Кремля!

Утім, не лише клір російського православ'я проголошує подиву гідні філіппіки. Розчулені московським «захистом» християн Сирії, на якому ж знову-таки наполягав Кіріл (дарма що його кремлівський шеф тих же сирійських християн убиває), очільники християнських церков у деяких країнах Сходу сердечно дякували Кірілу за те, що ввів в обіг новий, такий необхідний термін – християнофобія. Такого ще не було. А тепер буде! І кожен, хто насмілиться бодай слово криве сказати про зверхників московського православ'я (чи боронь Боже, про Путіна), буде негайно зарахований в розряд християнофобів з усіма наслідками – аж до анафеми! Надто вже припали до душі Кірілу слова подяки за його неологізм...

Ольга ДМИТРЕНКО

ЗУСТРІЧ ЕПОХАЛЬНА. НАСЛІДКИ ТАКОЖ

Мирослав МАРИНОВИЧ

Кожен, хто пригадує собі мою статтю "Коли дипломатія переважає над засадами віри", розуміє, що планована зустріч Папи Франциска з Патріархом Московським Кірілом райдужних надій у мене не викликала. Проте писати остережні статті перед зустріччю також не хотілося. Адже ознак одужання ватиканська дипломатія за цей рік не виявляла, а тому часом краще допустити, щоб нарив таки сформувався, бо так хвороба увиразнює себе переконливіше.

На жаль, так воно і сталося.

Спершу про сам факт зустрічі. Її прагнули кілька попередників Папи Франциска. Зокрема, її наполегливо домагався Папа Іван-Павло II. Проте виграшний лот дістався Папі, який найменше до цього готовий.

Бо Папа Франциск – душпастир, а не політик, і це добре усвідомлюють у Москві. З-поміж усіх пап із ним найбезпечніше. До того ж, сформувавшись у Латинській Америці, нинішній Понтифік не розуміється на ситуації у Східній Європі й ніколи не входив у безпосередній контакт із "таємницями кремлівського двору".

Терен, де Папа почувається вдома і де він спроможний на найвищі духовні злети, – це людська душа; натомість світова політика, як це вже цілком очевидно, в Римській Апостольській столиці віддана на відкуп куріяльним політикам.

Московський Патріархат тривалий час майстерно використовував особливості ватиканської позиції, незмінно відмовляючись від зустрічей з папами на невигідних для себе умовах. "Винуватими", звичайно ж, завжди були католики – чи то з вигаданим "католицьким прозелітизмом у Росії", чи з так званим "насильством греко-католиків над православними в Західній Україні".

І раптом усі ці аргументи відпали. Мотивація тут, зрозуміло, знову якнайповажніша: треба, мовляв, спільно захистити християн Сирії (яких, до речі, так натхненно бомбардувала Росія) й оберегти людську цивілізацію від усіляких збочень. А насправді – врятувати путінську Росію від повної ізоляції та поразки.

Ватиканські дипломати, припускаю, святкують перемогу: десятиліття величезних зусиль нарешті дали позитивні плоди – Москву нарешті вдалося "схилити до діалогу". Саме це ключове слово "нарешті" й вимовив Папа, обіймаючи Патріарха.

Втім, щоб уяснити, чия це була перемога насправді, звернімося до підписаної на Кубі Декларації.

Люди довірливі й миролюбні передусім звернуть увагу на цілу низку параграфів, що їх, абстрагуючись від обставин, цілком можна було б назвати здобутками новітніх міжцерковних стосунків. Для прикладу, ті, кого тривожить мовчання секулярної Європи щодо страждань християн від насильства на Близькому Сході, будуть раді побачити, що таку ж тривогу висловлюють і підписанти Декларації.

Люди ліберального ухилу, для яких важливими є плюралізм і толерантність, будуть задоволені параграфом 13-м, що "відмінності в розумінні релігійних істин не повинні перешкоджати людям різної віри жити в мирі та злагоді". Водночас люди антиліберального ухилу будуть задоволені параграфами 19–21, у яких підтверджено традиційні сімейні цінності, право на життя і попереджено про небезпеки агресивного секуляризму.

Проте для мене, навченого лукавством комуністичної ідеології й шокованого цинізмом ідеології "русского міра", важливі не слова, а діла. Тому, коли я читаю в параграфі 13-му, що "в нинішніх умовах релігійні лідери несуть особливу відповідальність за виховання своєї пастви в дусі поваги до переконань тих, хто належить до інших релігійних традицій", мені відразу згадується, що Патріарх Московський жодним словом не засудив військову агресію своєї держави проти України і релігійні переслідування та розправи на окупованих територіях, тобто не виконав саме те, до чого так красномовно закликає у процитованому параграфі.

Ось чому ті пункти Декларації, які передусім стосуються ситуації в Україні або які прикладаються до неї, є для мене тестовими і свідчать про щирість чи нещирість Московського Патріарха та про обізнаність католицької сторони.

Параграф 26 можна назвати "баламандським". Він майже дослівно повторює відому формулу Баламандської угоди, якою вона і прославилася, а саме: розрізнення між

(а) "уніатизмом" як методом досягнення єдності Церков і

(б) Східними Католицькими Церквами, які, хоч і постали внаслідок унії, все ж мають право на існування.

Але в кубинській Декларації є одна "невеличка" зміна: в ній ідеться вже не про Східні Католицькі Церкви, а про церковні спільноти. На світське вухо різниця ніби й непомітна, але еклезіальна реальність за цими визначеннями радикально відмінна! І Ватикан чудово усвідомлює цю різницю, коли, скажімо, розрізняє "протестантські Церкви" і "протестантські церковні спільноти".

Тому про простий недогляд тут говорити не доводиться. У документі чітко говориться про "спільноти", які внаслідок унії "відділилися від своїх Церков". Тобто увесь параграф виписаний на основі православної еклезіології в її московській інтерпретації.

Параграф 26 варто процитувати повністю (переклад мій): "Ми уболіваємо з приводу ворожнечі в Україні, яка вже забрала чимало жертв, завдала численних ран мирному населенню і призвела до глибокої економічної та гуманітарної кризи в суспільстві. Ми закликаємо всі сторони, задіяні у конфлікті, виявити розважливість, соціальну солідарність і дійову миротворчість. Закликаємо наші Церкви в Україні працювати для досягнення суспільної згоди, стримуватися від участі в протистоянні й не підтримувати подальший розвиток конфлікту".

Папа Римский Франциск

Цей параграф вочевидь написано в Кремлі. Він дослівно повторює тамтешній пропагандистський штамп про буцімто виключно внутрішній характер "конфлікту в Україні". У ньому міститься непрямий натяк на те, що російське православ'я в зоні конфлікту є миролюбним, тоді як "уніати" і "раскольнікі" підживлюють конфлікт. У кожнім разі, саме так цей параграф і буде використано Москвою в найближчому майбутньому.

І нарешті, в цьому параграфі немає жодної згадки про очевидну для всього світу причетність Росії до цього конфлікту. Те, що цей пункт пропонував Митрополит Іларіон Алфеєв, – зрозуміло, але що на нього погодилися ватиканські дипломати, а врешті-решт і Папа – екстраординарно. Природу "українського конфлікту" ще можна було не розуміти влітку 2014 року, але "наївна необізнаність" на початку 2016 року вочевидь обтяжує сумління Ватикану.

У параграфі 27 підписанти Декларації висловлюють "надію, що розкол серед православних віруючих України буде подоланий на основі існуючих канонічних норм". Що ж, це давня політика Ватикану – підтримувати в Україні контакти виключно з "канонічною" Православною Церквою.

Отож неважко собі уявити, як негативно буде сприйнято цей параграф у тих українських Православних Церквах, що не перебувають у єдності з Московським Патріархатом. Можна лише вкотре посумувати, що у ватиканському мисленні принцип канонічності набуває абсолютного характеру – без огляду на те, яким спотворенням правди і справедливості він обертається.

Недратування Москви стало точкою відліку для будь-яких кроків Ватикану у стосунках з іншими Церквами. Це могло би стати для українських християн підставою для згіршення, якби не той факт, що, на щастя, Євангеліє нічого не говорить про канонічність, зате дуже багато – про правду і про належну обачність, яку мають виявляти християни перед лицем Лукавого.

Враження лукавства лише підсилюється, коли читаєш параграф 28-й, який містить багато гарних і правильних слів про потребу співробітництва між католиками і православними, про євангельську основу такої співдії. Проте, як тільки натикаєшся на слова про потребу "спільного свідчення про моральну гідність і справжню свободу людини", в уяві відразу постають масові порушення релігійних прав людини на підконтрольних Росії окупованих територіях, які тепер стали вотчиною "русского міра".

Йдеться про переслідування Української Православної Церкви Київського Патріархату та Української Греко-Католицької Церкви у Криму й на Сході України, про фізичну розправу над протестантськими пасторами, про свавільні арешті і "зникнення" активістів кримськотатарського руху тощо. Про це в Декларації немає жодного слова – так, начебто біль "неканонічних" та "іновірців" менш заслуговує на співчуття, ніж біль християн у Сирії.

Що ж, у минулому Римські папи не раз використовували зустрічі з політичними чи релігійними діячами, щоб обстоювати релігійну свободу та права людини. Досить згадати звільнення із сибірської каторги Патріарха Йосифа Сліпого, чим завдячуємо Папі Іванові XXIII, або ж легалізацію УГКЦ, яку завдячуємо Папі Іванові-Павлові II.

Ось чому не можна було засуджувати плановану зустріч Папи Франциска і Патріарха Кіріла ще до того, як вона відбулася, бо Папа мав нагоду обстояти інтереси скривджених російською агресією. Мав, але нею не скористався. Кубинська Декларація двох Предстоятелів сконструйована так, що про Росію в ній ідеться як про край "безпрецедентного відродження християнської віри", де є можливість "вільно сповідувати свою віру", тоді як тривога з'являється лише тоді, коли йдеться про інші країни. Лише в них "християни стикаються з обмеженням релігійної свободи та права свідчити про свої переконання і жити відповідно до них".

Ось чому я змушений з болем зробити висновок: у питанні України та Росії Католицька Церква задля ефемерного "діалогу з Москвою" знову розминулася з правдою.

Кубинська Декларація Папи Римського і Патріарха Московського є яскравою ілюстрацією одразу кількох речей: безперечної перемоги ФСБ і Кремля з усіма їхніми слухняними інструментами, до яких я відношу і РПЦ; цілковитої поразки української державної дипломатії у Ватикані та явної недостатності там інформаційної служби з боку УГКЦ; безпорадної сліпоти і некомпетентності ватиканської дипломатії, яку легко задурити миролюбною лексикою; й загрозливої неспроможності впливових кіл Європи декодувати лукаві формули путінської пропаганди.

Ось чому логічним видається висновок, винесений у заголовок: так, зустріч Папи Римського і Патріарха Московського, без сумніву, була епохальною. Проте епохального значення набувають і прорахунки ватиканських дипломатів, які неспроможні визирнути у реальний світ з-поза стосів своїх потріпаних підручників Ostpolitik.

ГЕОПОЛІТИКА

АНЕКСІЯ КРИМУ, ЯК ЗАГРОЗА СВІТОВІЙ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Марія БАЗЕЛЮК

Нещодавно в Києві відбулася міжнародна конференція на тему «Мілітаризація окупованого Криму як загроза міжнародній безпеці». Якщо організатори конференції (Майдан закордонних справ, Інститут стратегічних чорноморських досліджень, Фонд Конрада Аденауера та Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння) ставили собі за ціль привернути увагу світового істеблішменту до проблеми анексії Криму, як до загрози не лише Україні, а й самому існуванню кримсько-татарского народу та європейській цивілізації в цілому, то вони досягли мети. Кожна адекватна людина, вдумливий політик зокрема сприйме, як однозначно переконливі, висновки експертного середовища: агресивна та необмежена ні міжнародним правом, ні моральним сумлінням політика Путіна – реальна загроза Європі та світу.

«Кремль, – зазначив британський експерт Джеймс Шерр, – чітко розуміє, що Захід настільки ж слабкий політично, наскільки сама Росія слабка економічно. Вся військова наука Росії – це чекістська традиція об'єднання бойових дій на одних театрах, щоб впливати на інші театри». Тривожним був його прогноз щодо подальшого розвитку подій на Донбасі: «У мене не було паніки, коли Росія нарощувала свої сили в Україні, але через багато обставин ми маємо зважати на те, що є дуже велика ймовірність, що Путін готує «сюрприз» десь у серпні – між червнем, коли можуть бути продовжені санкції, і вереснем, коли в РФ будуть вибори до Держдуми».

Чи занепокоїть наших правителів прогноз, який, очевидно, базується на розвідданих однієї з найпотужніших спецслужб світу?

Чи збагнуть вони врешті, що про анексію Криму треба говорити повсюдно – в Україні й на світових форумах, що свідоме уникання теми повернення Криму під час Мінських переговорів для Москви (та й для світу) означає, що Київ уже змирився з окупацією півострова, а значить, остаточно зрадив і українців, і кримських татар, як зрадили Україну «голуби миру» на злопам'ятному засіданні РНБО. Якби тоді кермували Україною не страхополохи, а чоловіки з почуттям гідності та честі, для яких незалежність України була понад усе, вони не дозволили б Росії окупувати Крим. Сьогодні ті ж «голуби миру» не лише від сорому не провалилися крізь землю, а й перебріхуючи «старі пісні» на новий лад, мовляв, «піпл схаває», набирають рейтинги, готуючись до виборів. Але всепрощенство українського суспільства не вічне, і коли врешті воно збагне хто є хто, чи не розвиватимуться тоді події за Шевченковим – «і потече сторіками кров у синє море». А не хотілося б. Бо ж потече чимало і невинної крові.

Яким став Крим під російською окупацією та його найближчі «перспективи»? Експерти, які промовляли на конференції, вважають, що мілітаризація півострова перетворилася на загрозу не лише регіональній, а й світовій безпеці. Директор Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння Валентин Бадрак вважає, що санкції проти РФ треба посилити, унеможливити появу в цій країні нових військових технологій та озброєнь. І ось чому. «За два роки, – сказав він, – чисельність російського угрупування в Криму збільшилася вдвічі: з 12,5 тисячі осіб до 24 тисяч. У планах Росії – довести чисельність ЧФ РФ майже до 50 тисяч. На території Криму з'явилися РК «Іскандер–М», ракети яких можуть досягти узбережжя Румунії, Болгарії, Туреччини. Кремль розраховує розмістити тут літаки дальньої авіації Ту-22 М3. Росія, яка зруйнувала світову систему безпеки, йде до подальшої конфронтації з цивілізованим світом». Отже, треба створити заслін третій світовій війні, розпочати яку Путін таки готується.

Експерт Юрій Смілянський додав, що Кремль планує кількісно довести своє угрупування на півострові (враховуючи ЧФ) до 100–120 тисяч осіб. «Уже сьогодні, – зазначив він, – Крим перетворено на реабілітаційний центр для тих, хто воює на сході України, там створено територіальні табори для підготовки бойовиків. Півострів став базовим центром підготовки збройного угрупування РФ для Сирії». Далі – про похмурі «перспективи». Для забезпечення діяльності воєнної бази співвідношення цивільного населення і військових має складати 4:1. Військове угрупування в 120 тис. осіб вимагатиме 480–500 тисяч жителів. Тож у Криму, з точки зору оптимальності, має залишитися не більше мільйона цивільних. Це одна з причин безпрецедентного тиску, який чиниться на «нелояльних» громадян. «Нелояльні» громадяни – це, насамперед, кримські татари. То вони були готові достоту захищати рідну землю від московської орди, волею якої кримсько-татарський народ втратив чи не половину своїх синів і дочок під час депортації та у вигнанні. Не дочекавшись з Києва рішучих дій, кримські татари стали на своїй землі заручниками честі та вірності батьківщині. Уже нині Кремль намагається скоротити кількість цивільного населення півострова саме за рахунок кримсько-татарського народу, створюючи для нього нестерпні умови визиску та переслідувань.

Голова Меджлісу кримських татар Рефат Чубаров, виступаючи на конференції, сказав: «На території Криму цілі групи є об'єктом цілеспрямованої репресивної політики окупаційної влади. Кримськотатарський народ ніби розплачується на очах всього світу за свою послідовність і позицію, яка повністю співпадає з позицією світового співтовариства, яка спирається на міжнародні цінності. А світова спільнота ніяк не може захистити цих людей». Мало того, як наголосив пан Чубаров, ті, хто розставляє пріоритети в розв'язуванні протистояння, викликаного агресією РФ проти України, деокупацію Криму відводять на другий чи третій порядок. «Зменшення уваги до Криму – це збільшення репресій на півострові, – підкреслив голова Меджлісу. – Тому потрібно якнайшвидше створювати міжнародний майданчик для обговорення питання деокупації Криму. Наше завдання – змусити Росію бути на цьому майданчику».

А що ж офіційний Київ? Може, хтось із правителів вибачився перед кримськими татарами за те, що в анналах стратегії національної безпеки вони були позначені міткою – як головна (в Криму) загроза національній безпеці України? Ну, а РФ, відповідно, – головний стратегічний партнер. Тим часом, у нас тоді начебто і розвідки якісь функціонували (чи не військова і зовнішня?), та й інститут стратегічних досліджень рахувався. Вони що – даремно хліб їли? Чи попередньо звіряли свої «розвіддані» із запитами змалоросійщених правителів? Спасибі, два роки тому ВР офіційно визнала, що кримські татари таки є корінним народом Криму… Сміх крізь сльози… Тепер кримські татари, щоб не спіткала їх доля убихів, вправі використовувати всі засоби для порятунку своєї нації. І про українців не забувають, коли хочуть створити міжнародний майданчик, що прискорить деокупацію Криму, сподіваючись при цьому на Захід. Однак, як вважає колишній голова СБУ Ігор Смешко, Захід ніколи не мав стратегії відносно України і розуміння її важливості для просування європейської цивілізації на Схід. «Ще де Голль говорив, що система міжнародної безпеки має бути від Ванкувера до Владивостока, але ніхто цю стратегію не просував, не розуміючи, що єдиний шанс, щоб Росія стала частиною євроатлантичного простору, – успіх Української держави». Як наслідок, хоча «західний світ є потужною військовою та економічною машиною, та в плані системного бачення й ухвалення рішень, вона також спровокувала президента РФ на вироблення стратегії «величі держави за будь-яку ціну», «повернення «своїх» територій» тощо.

Схоже, це сталося через слабку політику західних політиків. Вони, на думку американця Глена Гранта, мислять дуже вузько і повільно, тому в них немає правильного бачення, що робити, щоб допомогти Україні. Сам Глен Грант радить Україні наступне: «Ви перебуваєте у стані війни, і я не бачу жодного симптому, щоб ситуація покращилася. Тому вам треба зважати на цю небезпеку і готуватися до того, що станеться далі. Дедалі більше людей прибуває на схід України. Ви повинні мати стратегію, яка передбачає те, що Путін збирається робити далі». А ще, вважає американець, нам треба провести реформи, а громадському суспільству – якнайбільше співпрацювати із Заходом, мати з ним постійний діалог.

Іноземець, що рідко буває, вразив конкретикою і – реалістичним баченням ситуації. Отже, Україна в стані війни, про покращення ситуації не йдеться, на що треба зважати і готуватися до гіршого: адже на схід (Донбасу – **Авт.**) прибуває дедалі більше російських загарбників. Україна повинна мати стратегічний план дій на випадок розгортання Путіним широкомасштабної агресії. Як вам такий переклад? А що? Глен Грант продемонстрував нам реальний погляд на речі. Воєнні дії, які Путін розпочав у Сирії задля дестабілізації Європи, досягли мети: сотні тисяч сирійців запрудили європейські країни. Щоправда, попутно, під ударами російських бомб, загинуло понад 3000 сирійців, із них – понад 400 дітей. Ну, для Кремля життя людини ніколи не було цінністю. Тож Путін заявив, що виводить свої війська із Сирії, насправді РФ повернула лише невелику авіагрупу, аж ніяк не зменшивши там свою військову присутність. Невже такий «широкий» жест Путіна спонукав Держсекретаря США аж на чотири дні податися до Москви, щоб поговорити про Сирію? Її, кажуть експерти, Путін має намір розчленувати на декілька держав…

ПИЛЬНУЙ!

Генштабівські документи…

«Україна молода» опублікувала (23.03.2016) «Генштабівські документи» Міністерства оборони України, які «проливають світло» на справжні причини переслідування і дискредитації добровольчих батальйонів, зокрема ДУК «Правий сектор». А «заходи» щодо нейтралізації «Азова», схоже, розробляють «штабісти» спецслужб агресора…

«1) Від 19.05.2015 р. за підписом заст. міністра оборони України – керівника апарату П.М.Мехеда окреме доручення: генерал-полковнику Муженку В.М., полковникам Федічеву В.М., Соколову К.О. (відповідальний), Коваленку Ю.П. та підполк. Гаврилюку О.В.

«З метою виконання доручення міністра оборони України щодо дискредитації партії «Правий сектор», її керівництва в інформаційному просторі держави та зарубіжних країн – прошу:

– нач.Управління інформаційних технологій організувати засідання експертної групи щодо реалізації першочергових заходів із залученням представників Управління інформаційних технологій МОУ, Департаменту соціальної та гуманітарної політики МОУ, Управління комунікацій та преси МОУ, Головного управління по роботі з особовим складом ЗСУ...».

2) Поданий т.в.о. нач. Управління інформаційних технологій полковником О.А.Крижанівським і затверджений підписом 27 травня 2015 року П.М.Мехедом: «План проведення засідання експертної групи щодо першочергових заходів дискредитації партії «Правий сектор». Місце і час проведення: 02.06.2015 в малій залі Генштабу ЗСУ». А ось теми виступів, які були заслухані учасниками (П.Мехедом, а також заст. керівника МОУ з питань європейської інтеграції, визначеними керівниками структурних підрозділів МОУ та Генштабу ЗСУ):

– дискредитація партії «Правий сектор» (далі ПС), її керівництва в інформаційному просторі держави та зарубіжних країн, інформаційно-психологічний вплив на представників організації;

– стан та перспектива висвітлення засобами масової інформації подій, пов'язаних із ПС;

– залучення громадських організацій та волонтерських рухів до співпраці з представниками МОУ та ЗСУ з розглядуваного питання;

– протидія інформаційному впливу ПС на особовий склад ЗСУ.

3) Від 04.06.2015 р. за підписом П. М. Мехеда окреме доручення: полковникам Федічеву В.М., Соколову К.О. (відповідальний), Карпуню І.Л. та підполк. Гаврилюку О.В.

«З метою виконання першочергових заходів дискредитації партії «Правий сектор», визначених на засіданні експертної групи, прошу:

– нач.Управління інформаційних технологій спланувати і провести інформаційну акцію, шифр «Відступник», з метою дискредитації партії «Правий сектор», її керівництва в інформаційному просторі держави та зарубіжних країн...» і т.д.

4) Таємний лист від 15.11.2015 р. Міноборони Порошенку про намір знищити добровольців на Донбасі. Короткий витяг із листа:

«Шановний Петре Олексійовичу!

На виконання Вашої вказівки доповідаємо думку Міністерства оборони щодо доцільності повномасштабного наступу на тимчасово окупowані російсько-терористичними військами території Донецької та Луганської областей.

Із метою уникнення можливих звинувачень України зі сторони наших європейських партнерів та Москви у зриві Мінських угод повномасштабний наступ силами ЗСУ вважаємо передчасним.

Водночас вважається доцільним ініціювати наступ по всій лінії розмежування силами добровольчих підрозділів націоналістичного толку, в першу чергу ДУК ПС, що дозволить не тільки виснажити сепаратистів, а й продовжити заходи з дискредитації українських радикальних сил, які негативно впливають на безпекову ситуацію в державі. Крім того, підсумок провального наступу, на прикладі Іловайського та Дебальцівського котлів, дозволить значно знизити концентрацію радикально настроєних елементів у містах нашої країни...».

Уважно прочитайте останній абзац. Свідомо «ініціюють» смерть найкращих. Якщо це не «фейк», то мусимо вирішити, як нам жити далі.

СЛАВА УКРАЇНИ

НА ВАРТІ СТРАЖДАНЬ І ПОШУКІВ ЛЮДИНИ

Валер'ян Підмогильний – одна з найпомітніших постатей в історії української прози. Із 36 років життя цей оригінальний письменник понад 18 присвятив літературі, залишивши по собі цікаву спадщину: понад двадцять оповідань, три повісті, два романи, декілька літературознавчих розвідок про творчість Т.Бордуляка, І.Нечуя-Левицького, М.Рильського і прекрасні переклади творів європейської літератури й філософії. Він міг би залишити значно більше, бо 36 років для митця – це час розквіту, плідний період творчості. На жаль, доля розпорядилася інакше: в кривавий 1937-й письменника не стало.

В. Підмогильний народився 2 лютого 1901 року в далекому степовому селі Чаплі, що під Катеринославом (тепер ця місцевість – околиця Дніпропетровська). Помітивши ранню допитливість сина, його закоханість у літературу, батько запрошує до нього та старшої доньки Насті учителя французької мови. Після навчання у сільській школі Валер'ян вступає до Катеринославського реального училища. Тут він продовжує вивчати французьку мову, під впливом професора Петра Єфремова знайомиться з національною, російською, європейською класикою, а також із філософськими творами. У цей час В.Підмогильний пише оповідання «Важке питання». Юний автор, якому було лише 16 років, намагається художньо осмислити й зобразити внутрішній стан та духовні пошуки такого ж юнака, як і він. Уже тоді робить акценти на тому, що людина істота не тільки духовна, а й тілесна і тіло відіграє не останню роль у мотивації її поведінки.

Після закінчення училища В.Підмогильний, хоч і займається підготовкою до вступу в університет, знаходить час для творчості. 1918 року пише оповідання «Добрий Бог», «Гайдамака», «Пророк», які вперше було надруковано у тонесенькій збірочці, що мала гучну назву «Твори. Том 1» (1920). Сюди увійшло 9 оповідань: «Важке питання», «Добрий Бог», «Гайдамака», «Ваня», «Старець», «Пророк», «Дід Яким», «На іменинах», «На селі». Автор намагається з'ясувати: чи може сила моральних законів взяти гору над підлим і ницим у людській душі. Як митець, він стає на захист високодуховної особистості, яка все незатишніше почуває себе в цьому буремному світі. Після виходу у світ книги «Твори. Том 1» про В.Підмогильного заговорили критики – як про письменника цікавого й оригінального, з властивими тільки йому стилем та манерою письма. У рецензії П.Єфремов (як і годиться вимогливому вчителеві) намагається дати об'єктивне поцінування доробку початківця. Він зумів відчути характерну рису прозаїка: «бути на варті страждання людини».

Під враженням повальної пошесті в Україні, особливо в рідному селі Чаплі, де восени 1919 року висипний тиф забрав життя багатьох односельців, В.Підмогильний пише оповідання «В епідемічному бараці». Вперше про цей твір він згадує в листі до письменника Трохима Романченка. Це оповідання було двічі надруковане за кордоном: на початку 1920-х років у видавництві Я.Оренштайна в Лейпцигу, а вдруге – у 1987 році в перекладі англійською мовою в антології українського радянського оповідання 20-х років «Перед бурею», яку підготувало американське видавництво «Ардіс».

Персонажі оповідання «В епідемічному бараці» не схожі один на одного, кожен постає із власною системою цінностей, поглядами на життя й людину. Це й лікар, для якого смерть стала звичайним буденним фактом, побожна й милосердна Одарка Килинівна, красива й життєрадісна сестра Пріся, сестра Ганнуся – жінка зі скаліченою долею – та її дорослий не за роками син Антось. Кожен тікає з гнітючої атмосфери барака, але знову сюди повертається. Тут усім керує смерть, замкнений простір справляє враження одвічно усталеної й незнищенної приреченості.

Початок теми на 3-й стор.

Оповідання «Собака» (1920), «Проблема хліба» (1922), «Син» (1923) займають окрему сторінку у творчій спадщині письменника. У них йдеться про голод 1921–1922 рр. в Україні. Після переїзду до Києва (1921) В.Підмогильний в ці голодні роки залишає столицю й переїздить до Ворзеля, де викладає українську мову та політосвіту у Ворзельській трудовій школі.

1923 року В.Підмогильний повертається до Києва й активно включається в культурно-мистецьке життя. Він стає організатором і членом літературного угруповання «Ланка» (1924–1926), а з 1926 р. МАРС.

Оповідання «Військовий літун» (1923), «Історія пані Ївги» (1923), «З життя будинку» ([1933]) – сумні історії людей, викинутих післяреволюційною дійсністю. Пильний зір В.Підмогильного помічав, як все незатишніше почуваються вони в байдужому світі, де людина перестала бути основною цінністю: «В нас багатства немає, – заявив у прощальній промові воєнком з оповідання «Військовий літун». – Окрема смерть (смерть однієї людини. – **С. Л.**) для нас тільки подробиця, кожна смерть для нас тільки пам'ятник праці й нова надія. І для нас смерть далеко не всемогутня: її вже переможено, і переміг її колектив». Фінал героїв згадуваних творів один – смерть у різних варіантах.

Взаємини в системі «людина – світ», «людина – соціум», «людина – людина» постійно цікавили В. Підмогильного. Крім цього, він глибоко аналізує стосунки міста й села, образно названі анархістами «третьою революцією». Прозаїк прагне знайти коріння цього невипадкового протистояння, закладеного в психіці українського народу не за одне століття. Чи місто не приймає села, чи село не визнає міста?

Ця проблема постала ще в нарисах, об'єднаних під назвою «Повстанці» (1923), зокрема «Пожежа» та «Отаман Кремнюк». Розбурхана селянська маса сміливо рушає на місто, щоб завоювати його, колись далеке й недосяжне. Інстинкт руйнівника, пробуджений буремними подіями в країні, часто стає сильнішим за моральні приписи, про що свідчать слова одного з повстанців: «У крові хай затопиться безглуздя й захлинуться міста... Хай ростуть міста, хай в'ється дріт та залізо! Я нищитиму те! Бо не на залізну домовину маю я душу».

На тлі бурхливих історичних подій – захоплення міста махновцями – розгортається історія однієї сім'ї міських інтелігентів (повість «Третя революція», 1925). Кожен із членів цієї родини висловлює своє ставлення до згадуваних подій. Провівши ретельне психологічне дослідження характерів, проаналізувавши думки й вчинки героїв, письменник наголошує на тому, що під впливом революційних подій відбувається руйнування родини, її розпад. І тут відразу ж згадується новела ще одного талановитого прозаїка, Ю.Яновського, «Подвійне коло».

Зображаючи добре й лихе, раціональне та ірраціональне начала в людині, цей талановитий майстер слова постійно наголошував на амбівалентній природі особистості. Тому й прохопився в романі «Місто» (1928) такою фразою: «Людина не могла б вигадати багатоособових богів, не бувши сама різноманітна, бо, являючи собою дивне поєднання разючих противенств, потребувала втілення для кожного з них, і прагнення створити одного великого бога з маленьким чортом знаменує вже нормалізацію людської істоти, тобто всихання її уяви. Людина не розкладається на так зване добро та зло, на плюс і мінус, хоч би й як це зручно не було для громадського вжитку».

Від першої своєї публікації й донині згадуваний роман цікавив і цікавить не тільки дослідників, а й читачів. У чому ж причина такої посиленої уваги до твору з простою, короткою й водночас загадковою назвою «Місто»? Багатьом літературознавцям – особливо сучасникам Підмогильного – здавалося, що саме назва повинна відображати зміст твору. Тому на обкладинці одного з перших видань «Міста» художник зобразив багатоповерхові будинки, труби заводів, що димлять у небо, невеликі ліхтарі. Розв'язання актуальної проблеми «місто – село» – ось що хотіли бачити критики на його сторінках.

В. Підмогильний чудово розумів небезпеку й передбачав наслідки таких трактувань, тому намагався з притаманною для нього інтелігентною делікатністю пояснити свої наміри. У першому номері «Універсального журналу» за 1929 рук він зазначав: «Написав "Місто"», бо люблю місто і не мислю поза ним ні себе, ні своєї роботи. Написв ще й тому, щоб наблизити в міру змоги місто до української психіки, щоб сконкретизувати його в ній. І коли мені частина критиків закидає "хуторянську ворожість" до міста, то я собі можу закинути невдячність проти села. Але занадто довго жили ми під стріхами, щоб лишитись романтиками їх».

Та це був голос волаючого в пустелі. До виправдань письменника попутника ніхто не прислухався. Дедалі рідшими ставали позитивні відгуки про твір: тих, хто бажав скомпрометувати себе, потрапити в немилість, було небагато, хоч у читацьких колах, і це зрозуміло, твір мав успіх. Один із бібліотекарів, аналізуючи смаки й уподобання своїх відвідувачів, відзначав великий попит на «Сонячну машину» В.Винниченка та «Місто» В.Підмогильного.

І тільки уважний та вдумливий читач зрозуміє, що автор цікавиться насамперед людиною. В.Підмогильний, надзвичайно тонкий психолог і мудрий філософ, прагнув створити образ людини, в душі якої відбувається безперервна боротьба між добрим та злим началами, між духовним і тваринним, щоб простежити, за ким перемога. До роману «Місто» автор навмисне поставив вигаданий епіграф, посилаючись при цьому на Талмуд, зокрема трактат Авот: «Шість прикмет має людина: трьома подібна вона на тварину, а трьома на янгола. Як тварина – людина їсть і п'є, як тварина – вона множиться і як тварина – викидає; як янгол – вона має розум: як янгол – ходить просто і як янгол священною мовою розмовляє». Саме він, як і вислів із твору А. Франса (роман має два епіграфи), став ключем до прочитання як твору в цілому, так і образу головного героя. Завдяки епіграфам В.Підмогильний увиразнив ідейний задум роману, спрямував думки читача в правильне русло, але водночас, як і близькі йому Гі де Мопассан та Анатоль Франс, уникнув нав'язливої дидактичності.

Серед творів, опублікованих у журналі «Життя й революція», зокрема Віктора Петрова «Куліш і П.Глібова», Ю.Смолича «По той бік серця», Бориса Тенети «Петренко й Мері», Дмитра Тася «Залізні кігті» та ін., роман В.Підмогильного «Невеличка драма» зайняв чільне місце. Як і в романі «Місто», в «Невеличкій драмі» фінал залишився відкритим, що дає читачам широке поле для роздумів.

«Повість без назви» (1933–1934 рр.) – останній твір В.Підмогильного. Він дійшов до нас завдяки дружині письменника Катерині Червінській. У грудні 1934 року прозаїка було заарештовано, тому завершити повість йому так і не вдалося. На чому й наголошувала дружина в листі до літературознавця В.Півторадні. Вона ж на прохання чоловіка опрацьовувала рукопис на чисто. Навіть у незакінченому вигляді «Повість без назви» – помітне явище не дише в українській літературі. Твір надто близький до філософської притчі з численними діалогами. У ньому В.Підмогильний проявив себе не тільки як письменник, а й як філософ, який надзвичайно близько підійшов до ідей екзистенціалізму, що розроблялися на той час у європейській філософії та літературі.

української літературі. Твір надто близький до філософської притчі з численними діалогами. У ньому В.Підмогильний проявив себе не тільки як письменник, а й як філософ, який надзвичайно близько підійшов до ідей екзистенціалізму, що розроблялися на той час у європейській філософії та літературі.

Попри всі божевільні зміни суперечливої епохи, В.Підмогильний, і це засвідчують його твори, зберіг виняткову здатність мислити, аналізувати й оцінювати ті події, свідком яких був. «Суворий аналітик доби», – так влучно назвав цього прозаїка В.Мельник, підкреслюючи вищезгадану рису. Але головне те, що «за багатством суспільних подій свого часу він не загубив – людини. Він бачив її, розумів і творив її образ в усій суспільній, психологічній і біологічній складності» .

Особливе місце у спадщині письменника посідають переклади творів французької літератури та філософії, зокрема А.Франса, О. де Бальзака, Гі де Мопассана, П.Ампа, Ф.М.А.Вольтера, Д.Дідро, А.Доде, П.Меріме, Г.Флобера, К.Гельвеція, В.Гюго, Ж.Дюамеля тощо. Іще двадцятилітнім юнаком він зробив блискучий переклад роману А.Франса «Таїс» та написав до нього фахову передмову.

Працюючи редактором видавництва «ЛіМ» та консультантом із зарубіжної літератури у видавництві «Рух», В.Підмогильний був організатором, редактором і перекладачем багатотомних видань О.Бальзака (15 томів), А.Франса (25 томів). Протягом 1930–1934 рр. переклав романи «Монт-Оріоль» Гі де Мопассана, «Вербовий манекен», «На білому камені», «Пінгвінський острів», «Тінявий берег» А.Франса, «Жак-фаталіст і його пан», «Небіж Рамо», «Черниця» Д.Дідро, філософський трактат К.Гельвеція «Про людину, її розумові здібності та її виховання» й ін. В.Підмогильний створив власну школу художнього перекладу. Французька класика мала великий вплив на світоглядні та естетичні засади прозаїка: звідси його стриманість у судженнях, іронія та скепсис, неприйняття фанатизму, пильна увага до внутрішнього життя людини, погляд на особистість як на поєднання багатьох чинників: морально-етичних, психологічних, соціальних, біологічних, філософська заглибленість тощо.

8 грудня 1934 р. В.Підмогильного заарештували за приналежність до «групи письменників-націоналістів з терористичними настроями у ставленні до вождів партії». Відбуваючи ув'язнення у Соловецькому таборі, він продовжує працювати: пише романи «Наталя і Марія», «Осінь 1929», повість, оповідання, робить переклади з англійської літератури – «Генріха VI» В.Шекспіра та «Портрет Доріана Грея» О.Уайльда. Ці рукописи письменника на сьогодні не знайдено. У 1937 році він був розстріляний в урочищі Сандормох біля м.Медвеж'єгорськ (Карелія, РФ) за вироком особливої трійки УНКВС Ленінградської області. Реабілітований 14 грудня 1956 року за відсутністю складу злочину.

Світлана Лущій,
кандидат філологічних наук

(З передмови до кн. Валер'ян Підмогильний. Третя Революція. Укр. письменник. 2012 р.)

НОВИНИ БУКОВИНИ

З КОБЗАРЕМ – У СЕРЦІ

Майже в кожній українській хаті на стіні висить портрет Т.Г.Шевченка. А на столі поруч з Біблією – Кобзар. Всі його твори вчать нас жити. Ним захоплюється весь світ.

9 березня 2016 року біля пам'ятника Т.Г.Шевченкові в Чернівцях зібралося чимало людей. Адже ця дата дуже знаменна. Шевченко – наш геній. Це великий пророк. Всім відомі слова з «Заповіту»: «Поховайте та вставайте, кайдани порвіте і вражою злою кров'ю волю окропіте!». Так, ми насправді сьогодні здобуваємо волю України кров'ю… Російський імперський катворог топче українську Землю. Але ті ж слова поета «Борітеся – поборете!» звучать, як клич в боротьбі з агресором.

До підніжжя Кобзарю лягли вінки, живі квіти. Чоловіча хорова капела «Дзвін» ЧНУ виконувала пісні на слова Т.Г.Шевченка. А в обласній філармонії відбувався виступ заслуженого академічного Буковинського ансамблю пісні і танцю імені Андрія Кушніренка.

10 березня також відбулося вшанування нашого світоча нації. Біля його пам'ятника читали твори поета, виконували пісні на слова Шевченка.

Ми горді з того, що Україна має такого Великого українця.

НАДІЮ – НЕ ЗЛАМАТИ

Надія Савченко – символ України.
Вона – символ незламної віри в перемогу.
Вона – символ духу українського народу – не здаватись.
А якщо потрібно, то і вмерти за Україну.

Такими були і наші герої на Майдані, зараз в зоні АТО. Такими були і наші герої України вояки ОУН-УПА.

І нехай всі, хто живе на українській Землі будуть такими ж патріотами, як Надія Савченко. Бо Україна для неї – понад усе!

В Чернівцях біля пам'ятника Шевченку відбулися мітинги на підтримку Надії Савченко за її звільнення з тюрьми. Ми всі знаємо, що вона утримується в застінках тюрем незаконно. «Затримана» вона була на своїй же Землі. Абсурд! А головний замовник сидить в Кремлі і його прізвище Путін. Вся справа на Надю сфабрикована. І всі це знають. Та нема на це ради.

Слава Богу, що вона припинила сухе голодування. А ми маємо надію в Бога, що Надія буде звільнена. Вона дуже потрібна Україні і всім нам.

Волю Надії Савченко! Ми з тобою, Надіє!

З тобою увесь світ!

СОБОРНА ПАМ'ЯТЬ УКРАЇНИ

Так називається календар-альманах Володимира Сергійчука, який він презентував в Чернівцях 3 березня 2016 року. В ньому описуються особливо визначні події української історії та перераховуються величні постаті нашого народу, яких будемо вшановувати у 2016 році.

Ця книга вийшла в світ за підтримки знаного діяча української еміграції, уродженця Буковини Осипа Борецького для передачі до шкільних бібліотек Чернівецької області. Чого тільки варті слова: «Собі – пам'ять, чужинцям – правду». Вони мають надзвичайно глибокий зміст. Бо й чого варта та людина, котра не знає коріння свого народу та на пам'ятає своїх героїв. Адже, хто не знає свого минулого, той не вартий доброго майбутнього. Саме таку добру пам'ять дарує нам в своєму календарі – альманасі відомий історик, письменник, професор, академік АНВШ України Володимир Сергійчук.

Він пише, що багато пролито крові за століття боротьби українців за своє право бути господарем на своїй Землі. Ми також втратили мільйони людей через насильницьку асиміляцію за межами України. А скільки українців там замучили в найстрашніший спосіб тільки за те, що з гордістю кидали своїм катам: вони – українці.

Справді в нас є багато трагічних сторінок в історії, бо не завжди самі могли розпоряджатися власною долею. Але маємо в минулому і сторінки звитяги та самопожертви, що можуть служити зразком для нинішніх захисників Вітчизни. І головне, що хоче Володимир Сергійчук – це прагнення віддати всім українцям, які віддали для рідної Землі і рідного народу, де б вони не були, бодай часточку своїх сил, таланту, а коли доводилося, то йшли на смерть: за Україну, за її волю! До цих слів нічого не додаш і не віднімеш. Нам залишається надалі тільки працювати і працювати – кожному на своєму місці і в ім'я нашої неньки – України!

До зали на презентацію чергового календаря-альманаху прийшли вчителі шкіл області, студенти.

Володимир Іванович дав ряд настанов по вихованню молоді в дусі патріотизму. Було дано відповіді на всі поставлені йому запитання з залу. Автор видання – людина з надзвичайно величезним багажем знань з історії свого народу, а тому всі відповіді були дуже вичерпними: змістовними і цікавими. За що чернівчани були дуже вдячними Володимиру Сергійчуку.

Для довідки: про історію України можна ще почитати:

1. В. Сергійчук. Як нас морили голодом. – К., 2006. – 392 с. Документи з архівів про організацію голодоморів в Україні в XX столітті.
2. В. Сергійчук. Симон Петлюра і єврейство. – К., 2006, – 152с.
3. В. Сергійчук. Новітня каторга. Військовополонені та інтерновані Другої світової війни на території України. – К., 2001. – 188 с.
4. Танковий король России. – К., 2005. – 236с. Про наркома танкової промисловості в роки війни, генерала Ісаака Зальцмана.
5. В. Сергійчук. Тавруючи визвольний прапор. Діяльність спецбоївок НКВС – НКДБ під виглядом УПА. – К., 2006. – 160 с.

Та багато-багато інших видань.

Слава Україні! Героям слава!

НА БУКОВИНІ ПОБУВАЛИ ГОСТІ З КИЄВА

В Чернівці разом з Володимиром Сергійчуком на презентацію його книги приїхали також Степан Брацюнь – голова Конгресу Українських Націоналістів та Євген Лупаков – заступник голови. Це великі патріоти, які і дня не мають, щоб не побувати, чи то в Самборі, чи у Львові на відкритті пам'ятників, пошануванні наших героїв. А що вже й казати за пошанування Героїв Крут, малу батьківщину Степана Бандери на Івано-Франківщині та і багатьох інших сіл і міст. Ці люди посправжньому перейняли естафету від славних наших борців за незалежність України всім своїм життям служити спільній справі – нести в життя ідею патріотизму.

На жаль, не бачу по телефаченні, щоб депутати будь-якої партії переймались до такої степені національною ідеєю, як ці люди та члени КУНу (матеріал їхньої праці черпаю з газети «Нація і держава»). Назва КУНу – Конгрес Українських Націоналістів говорить сама за себе. Це істинні патріоти, які є націоналістами – тими, хто любить, та головне, доводить своїми справами те, що робить для рідної Вітчизни все можливе. Мені дуже імпонує їхня діяльність, захоплююсь цими людьми і не задумуючись вступала в цю партію. Члени КУНу – це не ті люди, які бігали з партії в партію. Вони віддані одній ідеї – національний, від початку і до кінця.

І ми віримо, що з утвердженням всього національного, зміниться і наше життя на нашій, Богом даній Землі, на Україні.

Дякуємо Степану Брацюню та Євгену Лупакову, які побували в нашому краї, на Буковині, а ми їм віддаємо честь і шану!

ПІСНЯ БУДЕ ПОМІЖ НАС

Відомому авторові «Червоної рути» 4 березня 2016 року виповнилось би 67. Він занний поет і композитор, лауреат національної премії імені Тараса Шевченка. А за спеціальністю – медик.

Івасюкова «Червона рута» є ліричним гімном України. А пісні «Відлуння твоїх кроків», «Тільки раз цвіте любов», «Я піду в далекі гори» і багато інших неможливо не пам'ятати.

В меморіальному музеї Володимира Івасюка в цей день відбувалася пошанування творів нашого земляка. Згадували незабутнього Володю. Багато зусиль для цього докладає директор музею, письменник, Заслужений діяч мистецтв України Мирослав Лазарук.

У СШ №31 міста Чернівців 1 березня відбувся вечір-спогад «Посвята Володі Івасюку». Його організатором був Сергій Володимирович Карп, вчитель музичного мистецтва. На його запрошення з міста Тернопіль приїхав гурт «Тріада» – переможці всеукраїнського проекту «Х-фактор».

В школі зібрались педагоги, учні та їх батьки. Звучало багато пісень Володі Івасюка. Свято вдалось на славу.

Прожив Володя так мало, всього лише 30 років. Та в спадок нам залишив прекрасні твори, які знають і співають не лише в Україні, але й в усьому світі. Він є автором 107 пісень, 53 інструментальних творів.

Загинув Івасюк в Брюховецькому лісі під Львовом. У 2009 році йому присвоєно звання Героя України (посмертно).

Любимо його і пам'ятаємо!

Слава Україні! Героям слава!

Матеріали підготувала М. КИСИЛЬОВА

НАЦІОНАЛЬНЕ СВЯТО

«Від Шевченка до Савченко – нескорений дух нації»

9-го березня, з нагоди 202-ї річниці від дня народження Великого Українця, біля пам'ятника Тарасові Шевченку в Києві, за ініціативи Громадського Руху "Українська патріотична альтернатива" відбулось велелюдне Віче «Від Шевченка до Савченко – нескорений дух нації». "Українська патріотична альтернатива" складається з громадських і політичних організацій, які виборювали Незалежність України та захищають українські національні цінності: Народний Рух України, ВУТ "Просвіта" ім.Т.Шевченка, Українська партія, КУН, СОУ та ряд інших.

Промовці наголошували на загрозах, які постали нині перед нацією і державою у зв'язку з московською агресією. П'ята колона, проникнувши в усі шпарини українського державного організму, методично руйнує його, знищує спроможність до обороноздатності. Це відбувається в армії, економіці, українському інформаційному і культурному просторі: деякі українські теле і радіоканали перетворилися на філіали російських агітпропів, а церкви Московського Патріархату – на підрозділи російських диверсійних структур. Промовці закликали всіх, хто здатен захистити суверенітет і державність України, рівнятися в своїх діях на українську героїню Надію Савченко та інших наших політв'язнів в неоімперському концтаборі Путіна. Від Тараса Шевченка до Надії Савченко – такий нерозривний ланцюг нескореності духу української нації. Вони вимагали оголосити повну блокаду держави-терориста з боку України, перекрити транспортні, енергетичні та інші канали, що проходять територією України, націоналізувати все майно держави терориста, що перебуває на території України.

Гості із козацького краю (м.Запоріжжя): юнацький хор «Дніпро» під орудою Анатолія Теховського виконує в Києві твори на слова Тараса Шевченка

Невідкладно приступити до зміцнення національної обороноздатності України не лише шляхом реформування Збройних сил України, а й нарощуванням випуску українських систем озброєння та мобілізації всієї економіки держави на забезпечення оборони. Негайно заборонити в Україні всі без винятку політичні, громадські, культові організації та ЗМІ, що займають колаборантську позицію.

Учасники Віча прийняли ухвалу, в якій, зокрема, зазначено, що Росія упродовж століть намагалась ліквідувати українство як етнос. Кремль і зараз продовжує цей курс.

«Після Революції Гідності, – йдеться в ухвалі, – ставленики Москви і її агенти в українських правлячих колах втекли до Росії, але їхня національна політика успішно продовжується. Ми, представники політичних партій і громадських організацій, які зібралися на Віче біля пам'ятника Т. Шевченку у день його народження, вимагаємо від нашої вищої влади – Президента, Уряду і ВР: затвердити і впровадити концепцію національно-патріотичного виховання шкільної та студентської молоді; розробити і впровадити державну програму підтримки української мови в східних і південних областях України; надалі практикувати комплектування шкіл з викладанням російською мовою лише для дітей етнічних росіян за письмовими заявами їхніх батьків; націоналізувати чи викупити державою телеканали «Україна» та «Інтер»; скасувати вихідний день 8-го березня, утвердити святковим вихідним 9-е березня, проголосивши його Днем національного відродження; відзначати 9-е травня як День пам'яті і скорботи за загиблими у 2-ій світовій війні, а другу неділю травня як святковий день – День матері.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

ЧИ Є УКРАЇНА «ПІРАТОМ» №1 У СВІТІ?

На днях в Укрінформі відбувся перший Круглий стіл на тему «Стратегія і практика правового захисту національних інтересів при використанні об'єктів інтелектуальної власності».

На ньому розглядалися проблеми, що вже були в минулому, є тепер та можуть виникнути в найближчому майбутньому для національного виробника інтелектуальної власності зокрема та для національної економіки в цілому в зв'язку з наданням Міжнародним альянсом інтелектуальної власності Звіту щодо правової охорони та захистом авторського права і суміжних прав в Україні (в контексті «Спеціальної доповіді 301»), що розглядатиметься Конгресом США відносно включення України до цього списку. «Круглий стіл» став інструментом публічного обговорення гострих питань загальнонаціонального масштабу, що виникли перед Україною в зв'язку з ситуацією, що склалася навколо згаданого «Звіту…». Його учасники, а це головно провідні юристи та експерти з інтелектуальної власності, представники творчих спілок України: Микола Сірий (Інститут держави і права ім. В.М.Корецького), Василь Костицький (Асоціація українських правників), Сергій Завгородній, Костянтин Дикань, Михайло Оліфрієнко, Богдан Воєводін, Володимир Сєргєєв, Микола Сосновський, Вадим Кожевніков. Сергій Ступак, Богдан Падучак, Дмитро Колєсніков, Олег Чорнобай, Анатолій Бойченко, Сергій Кулаков критично підійшли до звіту МАІВ: «Взявши певні зобов'язання перед Євросоюзом у зв'язку з Асоціацією маємо виконувати певні зобов'язання, але при цьому пріоритетом має бути захист національних інтересів України!».Так в своїх виступах фахівці констатували, що ситуацію потрібно розглядати в першу чергу з економічної сторони, з урахування приватного права і економічних інтересів держави. Мова йде про результати використання культурного товару в господарській діяльності: а це кілька мільярдів (!) гривень щорічно.

Голова «Українського юридичного товариства» Олег Березюк, котрий був модератором заходу звернув увагу присутніх на той факт, що законодавство України не встигає за стрімким розвитком ІТ-технологій у світі і завданням цього та наступних круглих столів є усунення юридичних проблем, що заважають розвитку означених ІТ-технологій в Україні. Ситуацію ускладнює відсутність правової економічної концепції реалізації виключного права творців на отримання винагороди (роялті) за використання створеного ними культурного товару при здійсненні господарської діяльності і тому є нагальною необхідністю створення Національної системи охорони прав на культурні товари.

Щодо вищезгаданого «Звіту…», то більшість експертів зійшлось на думці, що в ньому завуальовано приховане бажання видавців музичної індустрії отримувати персофініковану винагороду творців за використання створених ними культурний товар, а сам він не що інше як відвертий тиск, якщо не шантаж українських законодавців із метою схвалення антинаціональних проектів законів у сфері авторського права!

Як підсумок: «стурбованість» долею нашої національної економіки МАІБ (ІІРА) висловлює, починаючи з 1999 року. Завдяки її «активному піклуванню» протягом 2000–2005 років в Україні перестали існувати заводи з виготовлення компакт-дисків, згорнуті дослідження технологій із розробки нових видів носіїв із зберігання інформації, не кажучи вже про знищення тисяч робочих місць… Зараз в епоху інтернет-технологій почався новий рейд «правової інквізиції», результатом якого стали виноси комп'ютерів і серверів із офісів ІТ-компаній та переслідування вітчизняних комерційних ІТ-суб'єктів! І все це робилось та робиться під гаслами боротьби з піратством, а про Україну з якогось дива створили міф, як про країну-пірата №1. Складається враження, що хтось просто не хоче бачити Україну як високоінтелектуальну країну з високими технологіями і банально усуває можливого конкурента! На превеликий жаль, цьому сприяють наші внутрішні «лоббісти чужих інтересів», серед яких є і популярні національні «зірки» шоу-бізнесу…

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

СКАРБИ НАРОДУ

ВІД ТРИПІЛЛЯ ДО СУЧАСНОСТІ –

у книзі „Сув'язь українства"

Хоча книга видана під цією назвою (автор – Анастасія Гумницька, літературний псевдонім Настка Ковалівна) у 2011 році, але події, зображені тут, заслуговують на безперечну увагу. Тим більше, гарно (в літературно-розповідній формі, що особливо цікаво для молоді) подано історію нашої культури. Історію небуденну, а ще з часів Трипілля, аж до наших часів. Автор книги А.Гумницька дивиться на нашу історію очима культури. А культура – наше багатство, успадковане плинністю тисячоліть. Тисячоліть, заглиблених у 40- і навіть 70-тисячного часу. Книга, складена автором з історичним змістом, переповнена глибокими знаннями нашої багатої, багатогранної спадщини. Вона вклала дійсно свою душу у серії чарівних оповідань про нашу трипільську давнину. Згодом вимальовуються картинки нашої козаччини, переходячи плавно від цієї сув'язі тисячоліть української культури аж до сучасності.

„Сув'язь українства" – книга глибокого змісту, гарної літературної форми (оповідання). Вона несе добрий пізнавальний сенс, несе значну виховну силу. Анастасія Гумницька – співавтор програм літературної освіти України. І не тільки програм, але й підручників української літератури (для 5–6 класів середньої школи). Заслужена вчителька України, тепер пенсіонерка, з усією захопленістю й любов'ю до України, А.Гумницька не покидає літературної діяльності. Має вже значний письменницький досвід як автор численних новел, оповідань, нарисів, а також статей. Лейтмотивом усіх її творів залишається зображення боротьби українського народу проти всіх окупантів, що поневолювали нашу рідну землю. Це яскраво висвітлено й у попередньому творі – книзі „Крихти вкраденого Крем...", так і в останній книзі „Сув'язь українства". А якщо вона вдається у таку давнину, як трипільська культура в останній книзі, то вираз її знаходить і тут особливо яскраво.

Плавно перейшовшись по всіх визначних епохах нашої історії з особливим тактом переходить до опису подій у другому розділі книги „Холодний Яр", а також до віднедавна – про небайдужих для нас особистостей нашої історії, – як родина Бандерів.

Про події „Холодного Яру" у розповідній формі, що краще сприймається молоддю, лаконічно, але експресивно розкриваються події вкрай образно і виразисто. Про холодноярівців вона пише, що в них жила „велика жага волі". І звертається, розкриваючи: „...мій юний друже, Україна повстала великою кров'ю". Це і був живий приклад до дальшої збройної боротьби за своє визволення у наступних епохах.

У розділі про родину Степана Бандери знову ж у розповідній формі бачимо розкриття їх значення у стремлінні до боротьби за волю та незалежність України. Про Степана (який вчився у Стрийській гімназії) вона розповідає як про людину сильного гарту і майстерно підкреслює його відому риси у молодому віці: „Майбутній Провідник національного визволення народу в гімназії не мав часу на пустопорожні теревені, але високо цінував людську гідність. Він нікого не принижував, навпаки: підносив кожну думку до волі".

Згодом Степан Бандера запише у своїх історичних нарисах: „У майбутній незалежній Україні всі нації повинні жити вільно і гідно".

У дальших описах ми знаходимо згадки про тяжку, але героїчну водночас долю знаменитої родини Бандерів: „Вони не заплямували Борців за волю України, і рівно ж „...вони несли прапор честі націоналіста до кінця життя" і стали безсмертними!...

Книга „Сув'язь українства" – дуже цікава, повчально-виховна, захоплююча. Оригінальний мовний колорит її творів.

„Твори і захищай свою державу" – основний девіз А.Гумницької, яким вона й заповідає водночас та закликає нашу молодь бути стійкими у своїй боротьбі.

Книга заслуговує поширення, тобто розповсюдження. Вона повинна бути доступною для всіх верств населення, особливо для молоді. Українські книги з українським змістом повинні набути сьогодні особливого зацікавлення та розповсюдження серед підростаючого покоління.

Лідія САДОВА
м. Львів

***P.S.** Між іншим, наша стародавня культура, з-над тисячоліть, має чим гордитися. Адже залишилось багато пам'яток минувшини. Виділяється тут золото скіфів. Та, на жаль, поглинула їх колись російська імперія – це в основному пам'ятки Придніпров'я. І всі ці дорогі прибутки нашого краю містяться тепер у Петербурзі в музеї „Ермітаж".*

На прохання нашого уряду у 2004 році росіяни і не подумали віддавати ні однієї з тих славних пам'яток (як скіфський гребінь – 50 см висота, нашийна прикраса – 50 см ширина і багато ін.).

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

«У НЬОГО ГРУДОЧКА УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ В СЕРЦІ ТОВЧЕТЬСЯ»

«Якщо народ мій є формальним, то я найбільший в світі формаліст!»
(М.Вінграновський: 60-ті рр.)

До 80-річчя від дня народження поета, кінорежисера і актора в Синьому залі Будинку Кіно відбувся Вечір пам'яті Миколи Вінграновського. Ним розпочалася ціла серія заходів, що мають відбуватися протягом року в Україні з нагоди ювілею видатного митця.

Зоя ГОЛОТА

Лариса ЄФІМЕНКО, Іван ДРАЧ, Василь КОСТИЦЬКИЙ після перегляду фільму

В переповненому залі ділилися спогадами про автора знаменитого історичного твору «Северин Наливайко» друзі і колеги. Серед них: керівництво та членство творчих спілок: Спілки кінематографістів, Спілки письменників, «Просвіти», «Соловецького Братства»… Перед присутніми виступили зокрема Голова спілки кінематографістів Сергій Тримбач, поет і громадський діяч Іван Драч, виконавчий директор Благодійного фонду Вінграновського Зоя Голота, директор фільму про митця Лариса Єфіменко та оператор Віктор Єфіменко, поет і друг Вінграновського Михайло Сіренко. За спогадами, його друзів дивувала в тогочасну «епоху соцреалізму» надзвичайна щирість слова Вінграновського. Олександр Довженко, учнем якого був Микола, відразу вгадав в ньому Поета. Його поезія будила душу і зігрівала серце…

Микола Вінграновський і Василь Симоненко були двома велетнями української поезії 60-х! Обидва кохалися в українському слові – рідна мова була їх стихією… За словами письменника Василя Фольварочного, «вірші поета видушували з нього піонера і комсомольця». Голова Асоціації українських правників Василь Костицький вручив Зої Голоті за визначний внесок Благодійного фонду Вінграновського в популяризацію творчості поета і кінорежисера Почесну відзнаку. А співак і музикант з Донеччини Павло Тютюнник експресивно виконав співану поезію на лірику Миколи Вінграновського. З захопленням присутні подивилися документальний фільм «Микола Вінграновський» (автор сценарію і режисер П.Марусик), знятий на «Укркінохроніці» в 1993-у. Вечір пам'яті відбувся за ініціативи кіномитця Валентина Сперкача та підтримки Національної спілки кінематографістів України.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

ДУМКИ З ПРИВОДУ

ВИКИНЕМО ОРДУ ІЗ ХРАМУ

Борис ВАСИЛЬЧЕНКО

Стережіться лжепророків що приходять до Вас в овечій одежі, а в середині – вовки хижі.
Святе письмо. Новий Завіт Матей. 15

Кремлівський цар Ірод, прикидаючись миротворцем, винайшов нову формулу брехні, твердячи, що, мовляв, «русскіє і украинци – єдиний народ».

Освічена Європа давно знала, що московити ніколи не мали слов'янського походження. «Стоит русского хоть немного поскрести, как он все таки оказывается татарином» – говорив К.Маркс і далі: «название Русь узурпировано московитами. Они не славяне и вообще не принадлежат к индогерманской расе, они intrus (незаконно вторгшиеся), которых требуется опять прогнать за Днепр и т.д.».

І далі. Президент російської академії наук граф Уваров у XIX ст. розкопав 7729 курганів, які належали етносу Московії з VIII до XXI століття. Ті кургани належали мирянському (фінському та татарському) етносу… «Слав'янського духу на землі Московії у ті віки і не чути».

Отже, московити – то є народ мирянського та татарського походження, а не слов'янського.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ЗДІБНОСТІ, КУЛЬТУРА

Освічена Європа та й самі росіяни відверто глузували з приводу інтелектуальних здібностей московитів.

– «Русский человек имеет слабую мозговую систему» – відзначав Нобелівський лауреат І.П. Павлов.

– «Ленин без тени смущения называет своих соотечественников «дураками» и «идиотами» – которые способны лишь на элементарно – примитивную работу», – говорить дослідник життя і творчості Ульянова-Леніна Д. Волкогонов.

Наш великий земляк Микола Гоголь писав, що в Росії є два «Д» – дураки та дороги.

Російський письменник Іван Аксаков у 1848 році писав про московського чоловіка: «Він… вельми дурний, неписьменний, недогадливий, сонний і дивиться, як колода». А ще «переписуються і п'яні до огиди».

У 1700 р. у Відні видана книга Й.Г.Корба, у якій спостережливий мандрівник писав, – що московити: «не мають почуття гідності, неосвічені, мають в'ялий і тупий розум». Московіти, проживши в Україні багато років, неспроможні опанувати українську мову навіть на рівні розмовної. Біблейна істина: «Варвар означает чужестранца, не говорящего языком туземной страны».

Європейці, що відвідували Україну та залишили після себе письмові свідчення (понад 350 творів), пишуть про природну кмітливість, шляхетність та освіченість українців.

На відміну від москалів «Усі вони досить кмітливі, але саме в тих справах, які вважають для себе корисними» – каже Гійом Де Боплан.

«Усі вони (українці), за винятком небагатьох, навіть більшина їхніх дружин і доньок, уміють читати і знають порядок церковних служб» – каже Павло Халебський, який мандрував Україною дещо пізніше від Боплана.

Навіть потрапивши під московське іго, українці ще довго зберігали і свою культуру, і свою освіченість, і свою духовність.

Не випадково, що у другій половині XVIII ст. українські художники Д.Левицький, А. Лосенко, В. Боровиковський були вчителями у Петербурзькій школі живопису.

Говорячи про одного з них, О. Бенуа писав: «Дещо в житті самого Левицького сприяло розвиткові його таланту, – так, походження його з місцевості і середовища набагато культурнішого, ніж тодішній Петербург і навіть вищі верстви Петербурзького суспільства. Левицький був родом з Малоросії».

Але результати «воссоединения» не могли не позначитися на культурному розвитку українства. Великої шкоди завдавала русифікація українців. «Вообще денационализация сводится на дурное воспитание, на нравственную болезнь, на мерзость запустения… безнравственность, оподление» – писав О. Потебня.

Результатом «воссоединения» українців з уламком Золотої орди було, як пише М.С.Грушевський, цей, за висловом А.Луначарського, найбільший історик у всьому слов'янському світі, те, що «народ український не мав себе чим потішити в кріпацькій неволі своїй… нові порядки зміцнили з небувалою… силою безграничну власть панів над мужиком».

ЖОРСТОКІСТЬ, САДИЗМ, ТЕРОРИЗМ ТА ТУПІСТЬ МОСКОВИТА

Московити завжди, при будь-якій нагоді, з лютою ненавистю нищили українців.

Так, у 1169 р. Андрій Боголюбський, з якого, за свідченнями деяких істориків, почалася історія країни Моксель, напав на Київ, вирізав жителів, у тому числі, жінок та дітей. Московити «в течение трех дней грабили не только жителей и дома, но и монастыри, церкви, богатый храм Софийский, Десятинный, похитили иконы, ризы, книги, самые колокола».

Далі настала черга Новгорода. Н.Костомаров у творі «Две русские народности» доводить про близькість древніх українців та новгородців. «Поразительное сходство южного (древньоукраїнського. – **Авт.**) наречия с новгородським, которого нельзя не заметить и теперь». І далі: «Новгород был всегда родной брат юга» на відміну від Московії, де з моменту зародження країною одноосібно править цар, імператор, вождь чи президент, у – Києві та Новгороді існував демократичний устрій. Тут «Князь был необходим, но князь избирался и мог быть изгнан, если не удовлетворял тем потребностям народа, для которых был нужен». Вищим органом влади і в Києві і Новгороді була загальна рада-Віче.

І ось на цей острів свободи «звєрь» «мучитель» направив свій гнів.

Розгромивши військову силу новгородців, Іван Грозний вчинив чергову криваву оргію. «Судили Иоанн и сын его таким образом: ежедневно представляли им от пятисот до тысячи и более новгородцев, били их, мучили, жгли каким-то составом огненным, привязывали голову или ногами к саням, влекли на берег Волхова, где сия река не мерзнет зимою, и бросали с моста в воду, целыми семействами, жен с мужьями, матерей с грудными младенцами. Ратники московские ездили по Волхву с копьями, баграми и сокирами: кто из вверженных в реку всплывал, того кололи, рассекали на части. Сии убийства продолжались пять недель и закончились общим грабежом. Воины… ограбили палаты, кели, церковь Софийскую: взяли ризну, казну, сосуды, иконы, колокола, однажды и другие храмы в монастырях богатых» не криючись «великий государь говорив: «Все мои московиты – воры». Пізніше Олександр III говорив «Тот не русский, кто не поет и не крадет».

Не відстав від свого попередника і інший московський катюга, Пьотр І. «С Петра I начинаються особенно поразительные и близкие нам ужасы русской истории. Беснующийся, пьяный, сгнившый от сифилиса, зверь четверть столетия губит людей, казнит, жжет, закапывает живыми в землю, заточнет жену, распутничает, мужеложествует… сам забавляясь, рубит головы… коронует блядь свою и своего любовника, разоряет Россию и казнит сына» (Лев Толстой).

Про «генералисимуса» Суворова, який своїми походами на Італію привів Наполеона в Москву, Державін писав: «Где были грады – стали гробы!». Коли у московита була можливість, він ставав звіром, садистом ненаситним. «Може ти, москалю, і добрий чоловік, але шинеля твоя – злодій», – говорили в Україні від часів нищення Батурина і до наших днів, а особливо гіркий часник і зараз називають «москаль».

Коли «руській чєловєк» увірвався в Батурин 2 листопада 1708 року, він вчинив терор, до якого не доходили навіть у часи Золотої Орди.

«Французькі Часописи, отримавши інформацію з України, вийшли з промовистими заголовками – «Страшна різня», «Руїна України», «Жінки і діти на вістрі шабель»… Всі мешканці Батурина, без огляду на вік і стать, вирізані, як наказують нелюдські звичаї москалів. Ціла Україна купається в крові. Меншиков уживає засобів московського варварства».

Садистська жорстокість ніколи не полишала татарина-москаля – під час московочеченської війни у XIX ст.

Ось як описує ті події учасник тієї війни, російський письменник Л.М.Толстой у повісті «Хаджі Мурат» наслідки набігу москалів на чеченський аул: «В ауле был» слышен неистовый рев женщин, оплакивавших своих близких. Мечеть и родник с питьевой водой – были загажены… Мальчик был проткнут штыком в спину.

О ненависти к русским никто не говорил. Чувство, которое испытывали все чеченцы от мала до велика, не было чувством ненависти. Это была гадливость, такое удивление перед нелепой жестокостью руських, что убивать этих человекоподобных существ было таким же естественным чувством, как необходимость убивать крыс ядовитых змей, ядовитых пауков, бешенных волков. Это было такое же естественное чувство, как инстинкт самосохранения».

І на цьому «руській человек» не заспокоївся. Уже у наші часи, при Єльцині, під час чергової війни проти Чечні, він проявив себе у повній «красі». Змінилися лише знаряддя. Замість сокири, якою москаль рубає голівки немовлят, тепер він діє уже з допомогою танків. «У Чечні автобус з сорока п'ятьма дітьми та їхніми матерями був серед білого дня розчавлений танками: спочатку половина автобуса одним, а потім, коли половина була зсунута на обочину, другий танк вийшов з колони, наїхав на решту автобуса, зупинився, декілька разів крутнувся на одному місці, а по хвилі подався наздоганяти колону» (Віктор Романюк «Орда у Храмі»).

Щось подібне «творять» московити і на загарбаних ними територіях у Криму та Донбасі.

Жорстокість московитів є їх ментальністю. «Жестокость форм революции я объясняю исключительно жестокостью русского народа», – писав О.Горький в брошюре «О русском крестьянстве» і далі: «темен русский народ, жестока… русская толпа».

ПОБУТ, ЗВИЧАЇ

Колись американський політолог Збігнєв Бжезінський зазначив, що на віддалі 5 км від обласного центра уже біля ізб немає туалетів, і стоять ті ізби «чорніше чорної землі», в щілинах між почорнілими дерев'яними конструкціями – море тарганів, біля ізб немає жодної фруктової деревини, а в городах (якщо вони є) – лише картопля та капуста. Подивіться будь який фільм про російську «дєрєвню». Сумна картина!

А у нас? «Неначе писанка село… Садок вишневий коло хати» і нарядно одягнена господиня та охайні діточки.

Розмовна мова московита – матерщина «матом в Расеи не ругаются – на ем разговаривают» – каже москаль.

А у нас? Як відзначають О.Довженко і О.Гончар – навіть «черкнутись» вважалося за гріх. Хіба що «бий тебе сила божа» або «нечиста сила».

«Московити ще не є людьми» – Ю.Мікелет.

ФАШИЗМ ЯК МЕНТАЛЬНІСТЬ ТА РЕЛІГІЯ МОСКОВИТА

Фашизм – не як назва, а явище, по суті зародився ніде інше, а в Росії, і не в наші дні, а з моменту виникнення цієї «імперії зла». Проте Московія називала фашистською кожну країну, на яку нападала. Так, фашистською, на думку Москви, була Польща. Спочатку про главу Польщі Пілсудського, під керівництвом якого поляки розгромили московську Орду у 1920 р., говорилось як про «буржуазного контрреволюционного националиста», далі була характеристика Польщі як фашистської держави.

У свій час Москва називала фашистами прибалтів, чехів, угорців, японців, китайців, грузин – всіх, на кого нападала ця «звірюка зі звірюк» (П.Тичина).

Фашистською, на думку Москви, була Фінляндія, на яку Орда напала у 1939 році, а про доблесних захисників нашої Вітчизни, воїнів УПА сам «отец всех времен и народов» говорив: «Відомі факти виступів петлюрівців та інших українських націоналістів на боці німецьких загарбників проти українського народу. Вони цілком перейшли на бік німецьких лиходіїв».

Напавши на Україну в 2014 році, Путін заявив: «Мы защищаем русских и русскоязычное население», а вся підконтрольна йому медіа заволала: «В Украине к власте пришли бандеровци – фашисты».То яка ж країна насправді є фашистською, яка країна з моменту свого створення (XIII ст.) і до наших днів здійснює нищення сусідніх народів? Звісно – це Моксель-Московія.

Знаний чорносотенець Шульгін, який аплодував Радянському Союзу як продовжувачу Російської імперії, заявив у 1927 р. «Я є російський фашист. Засновником російського фашизму я вважаю Столипіна». «Фашизм є єдиний лад, здатний утримувати існування каторжної імперії» .

Сучасний лідер фашизму той, про кого Ліна Костенко сказала:

І смерть і жах і крик, і сльози
І клекіт хижої орди
Маленький сірий чоловічок
Наніс нам чорної біди.
Це звір потворної породи.
Лох-Несс Холодної Неви.
Куди ж ви дивитесь, народи.
Сьогодні ми, а завтра ви!

Хорватський письменник Ю.Крижанич який прожив у Росії майже 20 років, зазначає: «всі народи цураються цього царства й народу», а голландець Я.Страйс писав: «Нема народу більш жорстокого, аніж московити».

У свій час Україна повірила Орді, але, як зазначав О.Герцен: «Хмельницький не из любви к Москве, а из нелюбви к Польше отдался царю. Москва, а лучше Петербург обманули Украину и заставили ее ненавидеть москалей». І далі радив: «Если же Россия останется… под палкой полиции, без суда, без прав, управляемая ординарцами и писарями,… тогда не только Польше, не только Украине не следует оставаться с Россией, но следует или соединиться, идти на Москву и разгромить все это исполинское здание рабства».

А що робити нам, нинішнім українцям, у цій ситуації? Нам, нащадкам тих, про кого той же О.Герцен зазначив: «Запорожцы были славянские витязи, витязи – мужики, странствующие рыцари».

А Павло Халебський писав, що Україна – то є земля козаків.

Отже, нам, нащадкам козаків, випала доля захищати свою землю, бо ж то є істина: «Борітеся, поборете, Вам Бог помагає!». І ще – сентенція Сенеки: «Вітчизну люблять не за те, що велика, а за те, що своя».

«Ніхто в світі не відчуває так волю, рівність і братерство, як козаки, – писав свого часу І.Рєпін, – Все своє життя запорожці залишалися вільними і нікому не корились».

Ця особливість волелюбності та патріотизму була притаманна і славним воїнам УПА.

«Ніхто не потрапить цього зрозуміти, не потрапить уявити собі, як упівець, хворий, голодний, босий, часом з 1–2 набоями в рушниці «іде до бою темної ночі». Це говорить генерал Павло Шандрук, який продовжує: «Коли я згадую про УПА, яка зворушує людські почування, яка є символом любові до своїх матерів – до матері – України та до рідної неньки: «Я вернуся, моя Мати, як калина зацвіте, й принесу до Твої хати сонце волі Золоте» (Володимир Сергійчук).

ВТРАТА

ВІДІЙШОВ У ЗАСВІТИ ЛЕСЬ ТАНЮК

Портрет Л. Танюка роботи Алли Горської

18 березня 2016 р., в Києві, на 78-му році життя, відійшов у засвіти Лесь Танюк, режисер, організатор Клубу творчої молоді, мистецтвознавець, відомий громадський і політичний діяч, народний депутат України п'яти скликань, багатолітній голова Всеукраїнського товариства «Меморіал».

Конгрес Українських Націоналістів сумує з приводу смерті Леся Танюка та висловлює щирі співчуття рідним, близьким і друзям покійного.

Молимо Всевишнього, аби оселив його душу там, де праведні спочивають…

Україна свого сина не забуде.

Вічная пам'ять…

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

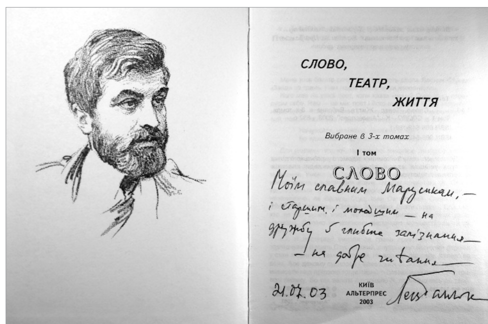

ЛИЦАР УКРАЇНИ

ДОБА ЛЕСЯ ТАНЮКА:

людина, яка встигла зробити багато для України

До своєї титанічної праці він ставився як до буденної речі і з гумором

У монографії про свого вчителя, актора і режисера Мар'яна Крушельницького (М.: Искусство, 1974 р.) Лесь Танюк наводить діалог між ним і Крушельницьким: «– У Вас така ясна голова, а Ви до цих пір нічого не зробили! «Березоля» не створили, «Лиха з розуму» не написали, навіть ще не одружилися! Це ж марнотратство! Вам скільки років? – Двадцять п'ять. – З чого Ви тішитесь? Адже у Вас залишилось якихось нещасних тридцять! Вже нічого не встигнете! Скандал! Котра година? – За чверть дванадцята. – Ось! Замість того, щоб спати, йдіть і придумайте до ранку ще один спектакль… Тоді, може, й устигнете щось у житті зробити…»

Слава Богу, доля відміряла Лесеві Танюку більше і не помилилася. Він до останнього подиху життя ретельно дотримувався настанови Крушельницького, тому й встиг залишити свій вагомий лицарський слід на культурній і політичній карті України. До своєї титанічної праці ставився як до буденної речі і з гумором відповідав на запитання, як усе встигає: «Як не п'ю, то гуляю, а без діла не сиджу». Перед відходом у вічність видихнув «Закінчую»…

Одним словом означити, ким був Лесь Танюк, неможливо. Він належить до когорти тих діячів, які не лише знають, що треба робити, але й діють – незалежно від обставин, а то й наперекір обставинам. Як сказано в одному з його віршів, «Не буде вітру. Слід гребти руками». І гріб невтомно. Людина, готова заради України до співпраці, не йшла на компроміси з честю і совістю, тому в нього був постійний конфлікт із системою, тому й вистави його закривали, затримували, а то й не виплачували зарплати, звільняли з роботи.

Будучи одним із засновників Клубу творчої молоді (КТМ), він зміг у цьому об'єднанні реанімувати духовні й інтелектуальні сили української нації, яка відходила від трагічного лихоліття Голодомору, цілеспрямованих репресій і Другої світової війни. Це було своєрідне міністерство культури, альтернативний український уряд – хоча без фінансування, але з ідеями та спробами їх утілити. Лише у мистецькій секції, яку очолювала Алла Горська, нараховувалося, як згадував Лесь Танюк, близько 800 осіб. Членами КТМ були знакові діячі непідлеглого українського світу, чимало з яких режим пізніше кине у в'язниці, а декого «ліквідує». Так, Василя Симоненка й Аллу Горську вбили «на волі», а Василя Стуса – «в ув'язненні».

У 1962 році комісія КТМ у складі Танюка, Горської та Симоненка вирішила перевірити інформацію про масові поховання жертв сталінських репресій у Биківні. Те, що вони побачили там, їх шокувало: діти грали у футбол дитячим черепом, у потилиці якого зяяв отвір від кулі. Невдовзі Василь Симоненко відгукнеться віршем «Пророцтво 17-го року», де є такі рядки: «На цвинтарі розстріляних ілюзій Уже немає місця для могил».

Можливо, биківнянська експедиція була останньою краплею, яка переповнила чашу терпіння комунопартійних бонз УРСР. І до заборон вистав, які створював Лесь Танюк (наприклад, за п'єсою Миколи Куліша «Отак загинув Гуска» у Львові зі сценографією Алли Горської), постійного тиску і залякувань (в Одесі на нього був замах, як він розповідав в одному з інтерв'ю) додалася вимушена еміграція до Москви. Ще залишаючись у Києві, на початку 1964 року він записав: «Для мене минулий рік був роком випробувань і поразок. Зняли три вистави, заборонили дві збірки поезії, вкрали з сейфу готову (майже) монографію про театр, розігнали студію, погроза незахистом диплома… Крім усього, 1963 – рік смерті Крушельницького, і таким увійшов у моє життя – назавше…»

У Москві атмосфера була не такою, як в УРСРівському заповіднику. Він ставив вистави в Центральному дитячому театрі (ЦДТ), МХАТі, театрах імені Станіславського та імені Маяковського, але і там недремне око КГБ пильно стежило за його діяльністю. Як наслідок – зміна театрів, але не принципів.

Завдяки чи всупереч переслідуванням, вставлянням палиць у колеса Лесь Танюк реалізовував себе і як поет, і як перекладач із низки мов, і як упорядник та популяризатор творчої спадщини Миколи Куліша, Леся Курбаса, Мар'яна Крушельницького, Йосипа Гірняка, і як сценарист, і як автор сотень публікацій та циклу телефільмів про репресованих діячів культури «Розстріляне відродження».

Справжнім подвигом було ведення впродовж 50 років щоденників, задуманих на 60 томів, що стали, за словами Мирослава Мариновича, «хронологічним «зрізом» епохи», «цілими пластами золотоносної руди, які раптом вийшли на поверхню на зрізі гори». Пригадую, як Лесь Танюк ретельно збирав матеріали для своїх записів. Наприклад, будучи головою Комітету з питань культури та духовного відродження, він щодня робив копії всіх листів, які надсилав за своїм підписом, і всіх важливих відповідей. І щовечора (чи щоночі) знаходив час робити детальні нотатки за день.

До речі, за допомогою Леся Танюка та його «Щоденників» я встановив дату, коли познайомився з дружиною. За плином часу точний день забув, але пам'ятав, де і за яких обставин це трапилося. А діялося це в Будинку вчених у морозному січні 1988 року на одному з «Київських театральних вечорів», які вів Лесь Танюк і де він читав чотири заборонені тоді вірші Василя Стуса. Точну дату нашого з дружиною знайомства вказав щоденниковий запис…

Я мав щастя працювати роки пліч-пліч з Лесем Танюком і розкіш спілкуватися з ним упродовж десятиліть. Коли вивчав французьку у Дрогобичі, він запропонував мені листуватися французькою мовою. Я радо це підхопив, бо сам у роки «залізної завіси» намагався створити довкола себе мовну атмосферу, для чого намагався розмовляти французькою не лише на парах, але й у коридорах, навіть у гуртожитку. Здається, Лесь Степанович запропонував мені тему для курсової роботи на третьому курсі «Українські і російські переклади П'єра-Жана Беранже», яка на міжвузівській конференції у Львівському університеті імені Івана Франка була відзначена якоюсь грамотою. Він стимулював мене, щоб я доопрацював цю роботу і навіть телефонував у журнал «Всесвіт», щоб її опублікувати.

Ми познайомилися, якщо пам'ять мені не зраджує, у серпні 1974 року, в моєму рідному Яремчі. Мене, тоді зовсім юного студента Дрогобицького педінституту, вабила до нього постійна присутність духу, переконаність у нашій національній рації, оптимістична налаштованість, яка не залишала часу на вагання і сумніви. Він ніколи не панікував, навіть коли кагебісти вели стеження. Казав – треба виставити чати і не звертати уваги, але робити своє. Часто любив повторювати: якщо замахнувся, то вдар (і це «р» в кінці було тверде і переконливе), а як не можеш вдарити, то не замахуйся.

Кілька разів бував у їхній московській квартирі. Пригадую, у 1976 році на 4-му курсі мене заїла хандра, не хотілося жити. Я вирішив зникнути, нічого нікому не сказавши. Взяв квиток на поїзд «Трускавець-Москва» і вирушив туди. Відразу до Танюків – попри несподіваність візиту, планка їхньої гостинності була настільки високо піднята, що я не відчував дискомфорту. Тиждень, проведений у Москві, фактично, у дисидентських колах, у перегляді його постановок, до яких він сам писав гострі сатиричні вірші з прямими натяками на радвладу, не забудеться ніколи. А у 1981 році побував на поставленому Лесем Танюком у МХАТі мюзиклі «Принц і жебрак» за Марком Твеном, до якого він написав гостросатиричні куплети… У ті часи лише в кількох приватних квартирах (крім нашої батьківської хати) я міг обговорювати заборонені теми – від мови до майбутньої незалежності України. І серед таких опозиційних кухонь була квартира Танюків, здається, біля стадіону «Локомотив» на Большой Черкизовской...

Наша київська зустріч сталася несподівано десь восени 1986 року. Цей чорнобильський рік став роком нашого приїзду до Києва: він, власне, повернувся з Москви у червні, а я приїхав із Закарпаття, де тоді працював, – у жовтні. Я мало що очі не протер – чи це справді Танюк у самісінькому центрі Києва, у скверику між Хрещатиком, Прорізною і Пушкінською, де пізніше з його ініціативи і зусиль буде встановлений пам'ятник Лесеві Курбасу.

Лесь Танюк мав надзвичайну здатність довіряти людям. Не знаю, може, в комусь і помилився, але багатьох-багатьох людей така довіра підтримала і вивищила – до самих себе справжніх. Коли він запросив мене в Комітет з питань культури, в якому я почав працювати ще за СРСР, але при першому демократичному скликанні Верховної Ради – з 4 вересня 1990 року, я сам собі менше довіряв, ніж він мені. Я думав, чи справлюся з роботою. А він у мене вірив – і не тільки, а просто терпляче вчив мене і пояснював всяку всячину як мудрий наставник.

Період роботи з ним позначений великим наповненням і самореалізацією. Крім усього сказаного (і не сказаного) не можна не згадати про його послідовний антикомунізм. Він був одним із ініціаторів заборони КПУ в 1991 році, а в 1995 році очолив Всеукраїнський комітет з підготовки суду над КПУ «Нюрнберг-2».

Як голова парламентського Комітету у кількох скликаннях, докладав максимум зусиль, щоб оборонити статус української як державної. Це окрема велика тема. Зазначу лише, що парламентські слухання 2003 року під назвою «Обережно – мова», які ініціював Лесь Танюк, залишаються на сьогодні найкращими на цю тему.

Бо ми – завждєнні. На віки.
Бо змаг вдихнули в нас
батьки, –
Ми з вами, Курбаси
й Шекспіри,
Бо знак доби – вогонь офіри.

Саме такою, як у вірші 1965 року, є доба Леся Танюка. Це і наша доба.

Тарас МАРУСИК,
журналіст, публіцист, перекладач із французької

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник та шеф-редактор
Степан Брацюнь,
головний редактор – Марія Базелюк.

Редакційна колегія
Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І.
Філія ГУ по м.Києву та Київській обл.
№ 10026/0195.
АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669
ЕДРПОУ 2305606776
№26003500849590(UAH)

Газету набрано і зверстано
у комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 10 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9